

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Zalavármegye felirata a képviselőházhhoz.

Ő felsége az 1901 évi október hó 26-ára egybehívott országgyűlést ez évi január hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával felosztatni, a nemzetet új képviselőválasztásra felszólítani s az új országgyűlést ez évi február hó 15-ére összehívni méltóztatott.

A képviselőválasztások megtörténtek és az egyesült ellenzéki pártoknak adtak többséget. Az országgyűlés is összeült, de nem felelhet meg törvényhozási feladatának, mert nincs még oly felelős miniszteriumunk, mely a képviselőház többségére támaszkodhatnék.

Alkotmányunk szerint a felelős miniszterium a képviselőház többségéből alakítandó, Igaz, hogy a jelenlegi többség különböző politikai pártoknak a szövetezése útján létesült, de e pártok annyi fontos és sürgősen megalkotandó kérdésre vonatkozólag egyetértének, hogy hasznos, egyöntetű működésük hosszabb időre biztosítottnak tekinthető. Sőt amennyiben egyrészt a külön vámterületre, az önálló hitelrendszerre való áttérés előfeltételeinek megszerzését s ennek utána gazdasági önállóságunk és függetlenségünk megteremtését, másrészt pedig a magyar hadsereg nemzeti jellegének biztosítását írta zászlajára, az egész nemzet rokonszenvére számíthat; mert egyfelől gazdasági lekötöttségünk politikai önállóságunkat és függetlenségünket is hátrányosan befolyásolja és az ausztriai örökös tartományokkal kötött vám- és kereskedelmi szövetségnek időnkénti megújításával járó izgalmak és válságok azt a barátságos jó viszonyt veszélyeztetik, melyben azon tartományokkal élni kívánunk, s amelyet a köztünk fennálló kapcsolat kölcsönös jólétünkre multhatatlanul megkíván; ama szívósság állandósítását pedig a folyton fejlődő közgazdasági viszonyok és érdekek örökös változása kizárja; másfelől pedig magyar hadseregünk, mely az 1867: XII. t.-cikk értelmében az összes

hadseregnek kiegészítő része ugyan, de azért magyar hadsereg, magyar vezényszó és jelvények nélkül nem magyar.

A mélyen tisztelt képviselőház többségének főként nemzeti nyelvünknek, ezen legdrágább kincsünknek jogos érvényesülése iránt kifejtett házafias törekvése annál inkább is osztatlan támogatásra találhat, mert hiszen a legutolsó századok történetéből igen jól megtanulhattuk, hogy ha közömbösek vagyunk nyelvünk iránt és nem igyekezzünk annak minden téren és irányban való terjesztésére s fölvirágoztatására: egyedül az isteni gondviselésnek kivételes kegyelme mentheti meg nyelvünket és — mivel csak nyelvben él a nemzet — nyelvünkkel együtt nemzetünket is az enyészettől.

Éppen azért nincs, nem lehet hazafi, akinek ábrándjait a gazdasági önállóság és a nemzeti jellegű hadsereg eszméi be nem aranyoznák, habár célszerűségi okokból vagy a megszokás erejénél fogva a létező állapot fentartása mellett foglal is állást. Nincs és nem lehet tehát egyetlen oly hazafi sem, aki örömtől dagadó szívvel ne látná, hogy ábrándjainak ködfátyolképei csupán azért oszladoznak, hogy eszményei megvalósulásának adjanak helyet.

Teljes bizalommal viseltetünk tehát a m. t. képviselőház többségének alkotmány- és hazaszeretete iránt s államférfiai bölcs mérséklettel és higgadtságtól áthatott működése iránt.

Ámde annál inkább fölkelti aggodalmunkat az a körülmény, hogy a m. t. képviselőház többségének hazafias törekvése még nem nyerte el a legfelsőbb helyen az alkotmányos elismerést. Megdöbbentő ez különösen azért, mivel az alkotmányosságban való hitet kezd már is megingatni, ami a legnagyobb veszélyek csiráját rejti méhében nemcsak országunkra, hanem az ausztriai örökös tartományokra és azoknak a mi segítségünkkel megszerzett alkotmányosságára s mindezeknek következtében a felséges uralkodóház érdekeire is.

Égetően sürgősnek és szükségesnek tartjuk tehát, hogy a kibontakozás a mostani válságos politikai helyzetből alkotmányos uton mentül hamarabb megtörténjen s a törvényhozás és kormányzás munkája rendes, törvényes keretébe minél előbb visszahe-lyeztessék, mert különben képtelenek leszünk gazdasági érdekeinket az idegen államok versenye közt kellő időben megvédeni s a halaszthatatlan belreformok is káros késedelmet szenvednek.

Ami különösen hadseregünket illeti, nem bagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy a magyar hadsereg kiegészítésének és elhelyezésének kérdései az 1867: XII. t.-cikk értelmében is a magyar országgyűlés által intézendők el. A m. t. képviselőház bölcsesége nagyon tisztában van azzal, hogy mily óriási horderővel bírnak nemzeti létünk szempontjából e kérdések. Azért röviden csak azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy e kérdéseket a magyar nemzeti állameszme érdekei szerint méltóztatásuk elrendezni.

A hivatkozott törvény alapelve, vagyis a teljes paritás folytán, valamint a magyar hadseregnek, mint az egész hadsereg kiegészítő részét képező hadseregnek ezen, törvénybiztosította külön állásánál fogva és annak teljes harc képessége érdekében szükségesnek tartjuk még, hogy abban függetlenül az összes hadsereg osztrák részétől, megfelelő arányban az összes fegyvernemek képviselve legyenek, hogy az ugyanazon arányban egészségügyi, élelmezési, vasuti stb. ezredekkel kiegészítessék, hogy összes fölszereléseit itthon állíttassanak elő és raktározassanak, mindezekhez képest pedig a meglévő és létesítendő összes fegyver- stb. gyárak, telepek, raktárak stb. azon törvényes arányban, melyben az egész hadsereg kiegészítéséhez járulunk, a haza határain belől helyeztessenek el.

Mindezeknél fogva arra kérjük a m. tisztelt képviselőházat, hogy eddigi irányát követve, az egyetértést és együttműködést

A radio-activ
Schmidthauer-féle =

Igmándi

késérűviz, reggel fél pohárral használva,

jelenleg a legjobb természetes gyomor-, bél- és vértisztító, mint ivó kúra **Karlsbadi** és **Marienbadi** gyógy-

mód meglehetősen gyors és sikeres helyettesítője. Az első magyar ásványviz, amelyben **RADIUM** fedeztetett fel. **Gyógyereje rendkívüli.** — Kapható kis és nagy üvegekben.

Főszétküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél **Komáromban.**

Mai számunk 14 oldal.

király és nemzet közt a haza javára helyreállítani s a létező súlyos válságot mielőbb kedvező megoldásra juttatni méltóztassék.

Zalavármegye közgyűlése.

Népes, zajos és viharos közgyűlése volt Zalavármegyének e hó 8-án. Különösen Hevesvármegye átírata, a szolgabírói választás és a tisztviselők fizetésének rendezésére kivetett 1.6%-os pótdadó újból való megszavazása, illetve a tisztviselők korpótlékának fenntartása, vagy megtagadása érdekelték a törvényhatósági bizottság tagjait.

A tárgysorozatnak ez a három pontja az első napot teljesen igénybe vette. Délután két órákor ért véget a közgyűlés. A többi tárgyat 9-ikén intézte el a törvényhatósági bizottság; természetesen már sokkal kisebb érdeklődés mellett, mint az első napon.

Hevesvármegye átírata a póttárgysorba került. Hertelendy Ferenc főispán, ismerve a hangulatot, a közgyűlés megnyitása után indítványozta, hogy a választások megejtése után az átírat, ezután pedig a pótdadó kérdése tárgyalassanak. Az indítvány láthatólag megnyugtatta a kedélyeket, mert az a hír terjedt el, hogy Hevesvármegye átírata tendenciózusan tétetett a póttárgysorba, azzal a céllal, hogy az a közgyűlés második napján kerüljön sorra. Ennek a híresztelésnek a valótlansága már az állandó választmány ülésén konstatáltatott ugyan, amikor az is határozatba ment, hogy Zalavármegye nem elégszik meg Heves felíratának egyszerű pártolásával, hanem külön felíratot intéz a képviselőházhoz; mégis akadtak kétkedők, akiknek azonban jól esett a gyors cáfolat.

A választások ősidők óta vonzó mozgalmak a vármegyéknek. A régi világban a diésőség, a tisztesség, a közbizalom megnyilvánulása mozgatta a választásokat; ma már inkább az existenciális kérdések dominálnak itt is.

De azért az érdeklődés nem csappant meg most sem. A választások eredménye elé éppen olyan izgatott kíváncsisággal néz a modern közönség, mint annak idején a tekintetes karok és rendek. És mikor ifju emberek jövő sorsáról, az első nagy előmenetelről van szó, a választások mindig van egy kedves, mosolygó mozzanata is: a karzat érdeklődése. A még le nem házasodott, társaságha járó, táncoló ifju győzelmét megaranyozzák azok a jó kívánatok, amelyeket a hölgyek küldenek le hozzá mosoly alakjában. Deresedő fejjel, az íróasztal mellett eltöltött évtizedek után is visszaemlékszik az első győzelemre, amilyenben nem lesz többé; mert a diésőség és hatalom öregbedhetik, de a karzat közönségének érdeklődése évről-évre fogy.

Most is előkelő kölgközönség foglalta el a karzatot s nézte azt a 3—400 embert, akik a vármegye zöld asztala mellett nyüzsgöttek, vitakoztak, egymást meggyőzni igyekeztek.

A másodosztályú szolgabírói állásra hárman, az elsőosztályúra ketten pályáztak. Dr. Skublies Gábor árvaszéki aljegyző mellett Zalaegerszeg és vidéke tört lándzsát, Csendes Józsefet a tapolcaiak támogatták, míg Szilágyi Dezső perlaki tb. szolgabíró a Muraközéből kapott tömegesebb szavazatot. Előrelátható volt azonban, hogy dr. Skublies lesz a győztes. Szolgálatideje és összeköttetései neki adtak előnyt.

Az első osztályú szolgabírói állás betöltésénél a vármegye szintén a méltányosság alapján döntött. Gájássy Lajos letenyei szolgabíró a legidősebb a másodosztályúak között, tehát nagy szótöbbséggel öt léptették elő. A névszerinti szavazás szinte felesleges volt, akkora éljen riadal zúgott fel, mikor a főispán kijelentette, hogy a kanadai bizottság első helyen ajánlotta.

És az a felharsanó éljen olyan jól esik a szorongatott jelöltnek. Már csak azért is, mert manapság diésőségben és elismerésben sokkal kevesebb része van a tisztviselőnek, mint hajdanta. Az igaz, hogy akkor éljenekkel és egyéb erkölcsi javakkal fizettek; ma pedig pénzért dolgozik. A kettő sok volna egyszerre.

Érdekes mozzanata volt a közgyűlésnek a felírat elfogadása. Árvay Lajos főjegyző mély esendben olvasta fel a felírat tervezetét, amely komoly hangon, magvas egyszerűséggel foglalkozik a

politikai helyzettel; feltárja azokat az aggodalmakat, amelyek a vármegye közönségét elfogják, azokat az óhajokat, amelyeket a mai helyzetből való kibontakozás iránt táplál. A felírat hangja és tartalma teljesen hű a vármegye hangulatához; egy eleven mozdulata az autonómiának, amely nem a napi politika torzalkodásainak szempontjából, hanem magasabb elvi álláspontból, méltóságteljesen és határozottan sürgeti az alkotmányos rend helyreállítását, a parlamentáris kormányzati elv uralmának biztosítását, a gazdasági átalakulást s a nemzeti nyelv érvényesülését a hadseregben.

A tervezet felolvasása közben gyakran felhangzott az éljenzés, az általános helyeslés. A felírat szövegét a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Eitner Zsigmond orsz. képviselő indítványt tett annak kiegészítése iránt, de indítványát később visszavonta. Erre vonatkozó részletes tudósításunk alább következik.

* * *

A tisztviselők fizetésére a vármegye által megszavazott pótdadó s a korpótlékok kérdése olyan vitát idézett fel, amilyent régen nem hallott Zalavármegye közönsége.

Egyfelől melegen pártolták, más részről hevesen támadták azt az indítványt, hogy a vármegye az 1908 év végéig megszavazott, de a tisztviselők fizetése által felszabadult pótdadót az eredetileg megállapított idő lejártáig újból szavazza meg s a régi tisztviselőket a korpótlékok élvezetében továbbra is hagyja meg.

Bareza László, gróf Batthyány József és Bosnyák Géza a pótdadó és korpótlékok fenntartása mellett, Koller István és Szily Dezső ellene szólaltak fel.

Bareza László hosszasan fejtegette a kérdést jogi és pénzügyi szempontból, miután szerinte a korpótlékok meghagyása méltányos és a vármegyére nem ró nagyobb terhet, mint amekkorát a pótdadó megszavazása alkalmával magára vállalt, a pótdadó újból való megszavazását kéri.

Gróf Batthyány József rövid felszólalásában csatlakozott Bareza László indítványához.

Bosnyák Géza lelkes és megleghangu beszédet tartott a tisztviselők mellett s különösen kiemelte azt, hogy a régi tisztviselők évtizedeken keresztül olyan csekély fizetésért szolgálták a vármegyét, hogy korpótlékaikat a multban kiérdemelték.

Ezek a felszólalások a tisztviselőket és barátait fellelkesítették. Sűrűn és zajosan zúgott fel az éljenzés, a helyeslés. Leverő és ekkeserítő volt azonban Koller István, de különösen Szily Dezső felszólalása.

Koller István a tisztviselők fizetésére megszavazott pótdadót a népre, különösen pedig a földművelőkre nézve nagyon súlyosnak és feleslegesnek tartja. Szerinte minden teher a földet nyomja. Olyan sötét színekkel festette a földművelő nép helyzetét, hogy ha a tisztviselői kar meg volna győződve arról, hogy ez a felfogás nem tulzott, akkor bizonyosan nem akadna egyetlen vármegyei tisztviselő sem, aki ekkora áldozat árán akarna nagyobb javadalomhoz jutni.

Élénk ellentmondásokkal, másrésztől azonban helyesléssel találkozott a felszólalásnak az a része, amelyben Koller István azt fejtegette, hogy az ügyvédek, orvosok adója a gazdákéval szemben csekély. A földműves bizottsági tagok természetesen ennek éljenztek legjobban, mert fiskálisokról volt szó, akikhez kevés embert fűznek kellemes emlékek, mert az alperesek tábora sokkal nagyobb, mint a felpereseké.

A bírálathoz és talán tulzott is. De elvégre alkotmányos küzdelemben az egyéni meggyőződés igyekszik érvényesülni s lehet vitakozni afélett, hogy Koller Istvánnak miben volt igaza, miben nem; de jogos álláspontot védett s alkotmányos eszközökkel védte. Ha rosszul esett is, de nem bántott.

Szily Dezső felszólalása azonban ekkeserítő és leverő volt a tisztviselőkre és a bizottsági tagok egy részére is.

A tisztikar több tagja, 8—10 központi tisztviselő, a törvényhatósági bizottság tagjaihoz egy nyomtatott körlevelet intézett, amelyben a korpótlékok s a pótdadó ügye egész szerény hangon volt ismertetve. Ez a körlevél még közvetlen kérelmet sem tartalmazott; pusztán csak tájékoztató sorok voltak, amelyek azt igyekeztek feltárni, hogy a vármegye mekkora áldozatot vesz magára, ha az 1.6% pótdadót 1908 év végéig fenntartja s a korpótlékokat állandósítja. Szily

Dezső ezt a körlevelet pamfletnek nevezte s a közgyűlés színe előtt összetépte.

Pamflet a közhasználatban Schakspere óta gunyiratot, pizskolódást, személyeskedést jelent. Pamflet írásra köztisztviselő nem vállalkozik s az a körlevél sehoggy sem pamflet és akik irták, bizonyosan abban a véleményben voltak, hogy Magyarországon, alkotmányos, szabad országban alkotmányos eszközöket használni szabad. A kérvényezési jog minden polgárnak joga. Istanciát nyújthat be a királyhoz is. Lehetetlen az, hogy a vármegye tisztviselőjét lealázza, ha saját törvényhatóságának tagjaihoz fordul s írása pamflet, amelyet felháborodással kell visszautasítani és összetépni.

Erre az elbánásra nem szolgáltak rá azok a tisztviselők, akik azt az írást irták. Még akkor sem, ha helytelenül cselekedtek volna, mert jóhiszeműen jártak el.

A törvényhatósági bizottság azonban elégtételt szolgáltatott a tisztviselőknak. A többség mellettük nyilatkozott. És ha a törvény értelmében ez a többség nem is elég arra, hogy a pótdadót megszavazza, az erkölcsi győzelem mégis elvitathatatlan. S a pamfletisták ezt a nagy tőkét többre becsülik, mint a megalázás árán adott korpótlékok.

* * *

Hertelendy Ferenc főispán az ülést pont 10 órákor nyitotta meg a szokásos üdvözlő szavakkal. A tárgyalás megkezdése előtt a főispán meleg szavakkal emlékezett meg a törvényhatósági bizottság régi, agilis tagjainak, Csertán Lászlónak elhunytáról. A megboldogult törhetetlen elvhűségével, a közügyek odaadó szolgálatával maradandó emléket hagyott Zalavármegye történetében; a főispán tehát indítványozta, hogy Csertán László elhunytá felett érvényesítve a törvényhatósági bizottság jegyzőkönyvében örökítse meg s a gyászoló család fejének, Csertán Károly alispánnak fejezze ki részvétét. Megemlékezett a főispán a vármegye egy régi tisztviselőjének, dr. Király Mór alsólendvai járásorvosnak elhunytáról is. A közgyűlés a részvétet jegyzőkönyvébe iktatta.

Az üresedésben levő I. és II-od osztályú szolgabírói állások, valamint a vármegyei központi választmányban elhalálozás által megüresedett két tagsági helynek választás útján való betöltése következett.

A kijelölő bizottság működése alatt a közgyűlés fel volt függesztve. A bizottság első helyen Gájássy Lajos letenyei, második helyen Molnár János alsólendvai másodosztályú szolgabírakat, illetve a másodosztályú szolgabírói állásra első helyen dr. Skublies Gábert, második helyen Szilágyi Dezsőt, harmadik helyen Csendes Józsefet jelölte.

Az alispán indítványára a választás egyidejűleg ejtetett meg a szolgabírói állásokra és a központi választmányban megüresedett helyekre.

A törvényhatósági bizottság tagjai két szavazatszedő küldöttség előtt szavaztak; a választás mégis eltartott háromnegyed óráig. A szolgabírói választás eredménye azonban már az első negyedórán kétségtelen volt. Az első osztályú szolgabírói állásra Gájássy Lajos letenyei szolgabíró, a másod osztályúra dr. Skublies Gábor árvaszéki aljegyző tömegesen kapták a szavazatokat. Mind a kettő nagy szótöbbséggel került ki a küzdelemből.

A központi választmányba a esáktornyai választókerületből Zakál Henrik, a zalaegerszegiből Skublies Károly választottak be.

A választások megejtése után a felírat tárgyalására került a sor, amelyet a közgyűlés elfogadott. Eitner Zsigmond orsz. képviselő szót a felíratához s kijelentette, hogy a tervezetet elfogadja; miután azonban a kormány az egyesült ellenzéki pártok felíratának alkotmányos uton Ó felségéhez való juttatását meg akarja akadályozni s miután alkotmányellenes tény, hogy az ország ügyeit nem a többségre támaszkodó kormány vezeti, azt az indítványt teszi, hogy a felírat egészíttessék ki azzal, hogy Zalavármegye közönsége óhajtja, miszerint a felírat minél előbb a király kezébe jusson s a Tisza kormány hagyja el helyét.

Csertán Károly alispán az indítványhoz nem csatlakozik, mert elégnék tartja, ha a vármegye álláspontját kifejezésre juttatja s a részletkérdésekre nem tér ki. A képviselőház többsége meg fogja találni azt az utat, amely a válság megoldására és a nemzeti célok elérésére alkalmas; nem látja

tehát indokoltak, hogy a vármegye feliratában erre nézve ugyiszólván utmutatást adjon.

A közgyűlés hangulata megoszlott a két indítvány között. A főispán elrendelte a szavazást kézfeltartással. A nagy tömegben azonban nem lehetett megállapítani, melyik oldalon van a többség. Hertelendy Ferenc főispán kijelentette, hogy miután a többséget megállapítani nem tudta, olyan határozatot pedig, amelynek többségéről feltétlenül meggyőződve nincs, soha kimondani nem fog, a névszerinti szavazást elrendeli.

A kérdés úgy tételt fel, hogy elfogadjatik-e a felolvasott tervezet vagy nem. A kérdés feltételével sokan nem voltak megelégedve s a teremben zaj keletkezett. Eitner Zsigmond a kérdés feltételéhez kért szót s miután kijelentette, hogy a kérdés nem az ő indítványára, illetve a tervezetnek azzal való kiegészítésére tételt fel, indítványát visszavonja. A felirat tehát az előadói szöveggel egyhangulag elfogadtatt.

Tizenkét óra jól elmúlt, mire a pótadó s korpótlékek kérdésére került a sor. Árvay Lajos főjegyző ismertette a kérdést, amely után Barcza László emelkedett fel szólásra.

Barcza László álláspontja az, hogy a szóban levő pótadót a vármegye megszavazta, tehát új teherről nincs szó. A vármegye a pótadót a tisztviselők fizetésének rendezésére szavazta meg, tehát a méltányosság azt követeli, hogy azért, mert a tisztviselők fizetéseit az állam időközben rendezte; azért, hogy a tisztviselőket egy kis szerenese érte, a vármegye ne vegye vissza azt, amit egyszer már adott. Miután a kérdést jogi és pénzügyi szempontból alaposan fejtegette, appellál a törvényhatósági bizottság tagjainak szívére. Aki nem ette a tisztviselői pálya kenyerét, az nem tudja, mi az. A vármegye régi tisztviselői sanyaru körülmények között kezdték pályájukat s terheik a multból származnak. A vármegye tehát honorálja a multat s a korpótlékekkel kárpótolja a tisztviselőket a lassu előmenetelért.

Koller István Barcza László indítványával szemben a pótadó és a korpótlékek beszüntetését kéri. A vármegye a tisztviselők helyzetét javítani akarta s erre a célra pótadót szavazott meg. Miután pedig a tisztviselők ma olyan nagy fizetést kapnak, amekkorát előbb remélni sem mertek, a korpótlékeket feleslegesnek tartja. A miniszter kijelentette, hogy korpótlék csak állandó jelleggel adható. Ha tehát az ennek fedezésére szolgáló pótadó csak 1908 év végéig szavaztatnék meg, annak ténne ki magát a vármegye, hogy határozatát a miniszter újból megsemmisítené.

A pótadót igazságtalannak és méltánytalannak tartja, mert minden teher a földet nyomja. Sok ügyvéd és orvos jövödelme 10—15 ezer forintot is meghalad s csak néhány száz forint jövödelem után fizet adót, míg a földre mindig újabb és újabb teher hárul. A szegények nevében kéri a pótadó megtagadását.

Gróf Batthyány József orsz. képviselő kijelentette, hogy következetlenségnek tartja a vármegye által már megszavazott pótadó visszavonását. Csatlakozik Barcza László indítványához.

Bosnyák Géza kelt fel ezután a tisztviselők védelmére. Az ország több vármegyéje — ugymond — foglalkozott a tisztviselők korpótlékai-nak kérdésével s egyhangu határozatokkal meg-hagyta tisztviselőit azon pótlékek élvezetében, amelyeket a fizetés állami rendezése előtt adott. Azt remélte, hogy Zalavármegye termében sem fogja ez a kérdés vita tárgyát képezni. Ez a vita annál inkább fájdalmasan érinti, mert a pótadót azok a törvényhatósági bizottsági-tagok ellenzik legjobban, akiket a sors bőven megáldott földi javakkal. Abban igazat ad Koller Istvánnak, hogy az adóteher aránytalanul van megosztva; de mindenki tudja, hogy az adókér-dés rendezés alatt áll. Hogy a miniszter meg-semmisíti e a vármegye határozatát, azzal most nem foglalkozik. A vármegyének autonómiaja van, amelyhez nem enged nyulni. A vármegye régi tisztviselői részére, akik csekély fizetéssel kezdték pályájukat, akik egész életüket, tudásu-kat és munkaerejüket áldozták a vármegyének, kéri a pótadó megszavazását, hogy önzetlenül és gondok nélkül teljesíthessék terhes kötelességüket.

Koller István Bosnyák Géza beszédének abban a részében, hogy a korpótlékek megszavazását a földi javakkal megáldott bizottsági tagok ellen-zik, személyes vonatkozást lát s kijelenti, hogy felszólalásában, valamint minden eszekedtetében nem az önzés, hanem a nép érdeke vezeti.

Eközben sűrűn hangzott a türelmetlen bizott-sági tagok ajkairól a sürgetés: szavazzunk, sza-

vazzunk. Csertán Károly alispán tehát szólásra állt fel s kérte a vita berekesztését. Kijelentette, hogy beszédjével senkire sem akar hatni, de megjegyzi, hogy a közigazgatás szekerének menni kell, akár jobban van kenve, akár kevésbé. Kéri, hogy ne vitakozzanak többé a kérdés felett, hanem szavazással döntsék azt el. Ezzel tisztelik meg legjobban a vármegye tisztviselőit.

Szily Dezső a türelmetlen és izzó hangulatban emelkedett szólásra. A zaj miatt csak néhány perc mulva juthatott szóhoz. A törvényhatósági bizottság tagjaihoz több érdekelte tisztviselő által küldött körlevelet a kezében tartotta. Egy pamflet jelent meg — ugymond — több érdekelte tisztviselő aláírásával. Engedje meg a törvényhatósági bizottság, hogy ezt a pamfletet a mi tisztviselőink nevében visszautasítsam s itt a közgyűlés színe előtt megsemmisítsam. (Ezzel a körlevelet összetépte). Bosnyák Géza urat hallottuk népgyűléseken, községekben, szövetkezetekben is beszélni s mindenütt a nép érdekeit védelmezte. Mai felszólalása tehát meglepő. Kéri a pótadó s a korpótlékek elvetését.

Bosnyák Géza válaszolt röviden Szily Dezső szavaira. Hogy én a politikában hogyan szerepelek — így szólt — ahoz mai felszólalásomnak semmi köze. A nép érdekeiért küzdöttem és küzdeni fogok minden erőmből s aki az ellenkezőt állítja, az nem mond igazat.

Ezzel végződött az izgatott vita s a főispán elrendelte a névszerinti szavazást. Ötven szava-zatot már leadtak s a szavazók egy része el is távozott, mikor észrevették, hogy a szavazatok tévesen jegyeztettek, mert az aljegyzők a szavazók neveit nem irták fel. A szavazást tehát újra kellett kezdeni. Beadtak 146 szavazatot. Igennel szavazott 79, nemmel 67 bizottsági tag. Miután a törvény a pótadó kivételéhez s a szavazatok számának $\frac{2}{3}$ részét kívánja meg, a pótadó meg-tagadtatott s a tisztviselők a korpótlékeket nem kapják meg. A tisztviselők fizetésének rendezésére kivetett pótadóból már befolyt összeg $\frac{2}{3}$ részben a megyei alkalmazottak, $\frac{1}{3}$ részben a községi és körgyűzők nyugdíjalapjának gyarapítására fordítatik.

Ezzel a közgyűlés első napja véget ért. A második napon a törvényhatósági bizottság a következő ügyeket intézte el:

A vármegyei házipénztár s az összes alapok zárszámadásai jóváhagyattak.

A VII. fizetési osztályba előlépett Thassy Lajos és Szentmiklóssy Gyula főszolgabírák fizetési és lakbértöbbletére vonatkozó pótköltségvetés elfogadtatott.

A képviselőválasztási fuvardíjakról szóló szabály-rendelet akkép módosított, hogy 3 helyett 4 szavazó részére jár egy kocsis; 8 kilométeren belüli távolságig a szavazókat fuvardíj nem illeti; a díj maximuma 16 koronáról 12 koronára, a szabályrendeletben megállapított 12, 9, 6 és 4 koronás díjtételek 9, 8 és 4 koronára szállítat-tak le.

A megyei utadóalap jövödelmének $\frac{1}{3}$ része a gazdasági egyesület rendezése alá a mezőgaz-dasági alapba áttalattatott.

A Mura és Dráva folyók szabályozása a vize-nyős rétek lecsapolása s az érdekeltek támoga-tása iránt a közgyűlés a földművelési miniszter-hez feliratot intéz.

A balatonfüredi járás létesítése tárgyában hozott határozatot a miniszter nem hagyta jóvá. Tudomásul vétetett.

A megsemmisítés folytán a karmacsai és pacsai választó kerületekben megüresedett törvh. bizott-sági tagsági helyeknek betöltésére a választás június hó 2-ik napjára kitűzetett.

A gazdasági egyesületnek átengedett ingatlano-kra vonatkozólag a tulajdonjogot a közgyűlés a G. E. re átruházta.

Gaal Miklós pacsai főszolgabíró 1905. július 1-étől kezdve nyugdíjaztatott. Kolompár András, Böleskey Lajos és Szalay Minály utkaparók szintén nyugdíjaztattak.

Elhatározottat a badaesonyi és révfülöpi ki-kötők végleges jellegű megépítése. A költségek felének fedezése iránt a kormányhoz felterjesztés tétetett.

Baja város átiratát, amellyel március 15-ikének nemzeti ünnepé való avatását kéri, a közgyűlés pártolja.

Jóváhagyattak: Alsódomboru községnek ingatlan szerzésre, Örvényes községnek 2400 K regalé kötvény feloldása, Zalaegerszeg városnak ingatlanok eladása, Kebele községnek ingatlan szer-zése, Pusztamagyarod községnek fogyasztási adó-

jutalék hovaforrítása, Renkőcz községnek ingatlan vétel, Légrad községnek iskola építés céljára telek átengedése, Óhid községnek felekezeti iskola segélyezése, Csömödér községnek ingatlan eladása, a szécsiszigeti körjegyzőséghez tartozó községnek jegyzői iroda és lakás építése, Keszthely nagyközségnek helypénz díjszabás tárgyában hozott határozatai, továbbá a Fehér György és Udvardy Ignác féle alapítványok alapító levelei.

Zalaegerszeg r. t. város által alkotott nyugdíj-szabályrendeletet, amely ellen három fellebbezés adatott be, a közgyűlés jóváhagyta ugyan, de azon módosítással, hogy a tisztí széken való kétszeri megválasztás nem, hanem csak 10 évi megszokás nélküli szolgálat alapján lehet a törvényhatósági vagy állami szolgálatban töltött időből öt évet a tisztviselők javára beszámítani. A tiszteletdíjak nyugdíjigénye ellen, valamint a rendőrlépnység által beadott fellebbezéseket a közgyűlés elutasította.

A Sümegen május 28-án tartandó Kisfaludy ünnepélyre a közgyűlés Hertelendy Ferenc főispán vezetésével Csertán Károly alispánt, Árvay Lajos főjegyzőt, Barcza László, dr Gyömöre Vincze, Gyömöre János, Hayden Sándor, Illés Rafael, Kalesics Iván, dr Tarányi Ferenc, Bogay János és Németh János bizott-sági tagokat küldte ki.

A zalaegerszegi irodalmi és művészeti körnek a közgyűlés 100 koronát utalványozott.

Arad város átiratát, amelyben az ellen-őrzési szemlék idejének október hónapra való át-tételét s az utellenőrzési szemléknek az illetőségi székhelyen való megtartását kéri, a közgyűlés pártolja.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága e hó 9-ikén tartotta május havi ülését Hertelendy Ferenc főispán elnökelete alatt.

A folyó ügyek elintézése mellett a bizottság a szakelőadók jelentéseit hallgatta meg, amelyek-ből az alábbi adatokat közöljük.

Közegészségügy. A t. főorvos jelentéséből. Zala-vármegye területén az alsólendvai járás kivéte-lével 1905 évi ápril hónapban előfordult köz-egészségi állapotról s egyéb a közegészségügyet érdeklőkről jelentem a következőket:

Időjárás általában hűvös és esapadékos volt, mely még sem befolyásolta hátrányosan a köz-egészséget.

Felnöttek és gyermekek közegészsége viszonyítva a mult havihoz javult. Leginkább a légzőszervek hurutja fordult elő, melyen kívül a vörheny, kanyaró és hőkhurut a gyermekek között járvá-nyosan uralkodott.

Fertőző bántalmak közül észleltetett: ronesoló toroklobban 18, hasihagymázban 5, kanyaróban 61, vörhenyben 84, hőkhurutban 33, fültömírgy-lobban 1 eset.

Rendőri boncolás volt teljesítve 3 esetben, melyeknél a halál legközelebbi okát szívészélhűdés, tüdőlob és mellhártyalob képezte.

Hullaszemle előfordult 8-szor, súlyos sértés be lett jelentve keitő.

Öngyilkosság 4 és egy öngyilkossági kísérlet fordult elő és pedig: 1. (Molnár Ferenc 19 éves nagykanizsai) magát a robogó vonat elé dobta, 1 (Bali József 62 éves nagykanizsai) önakasztás-sal vetett véget életének, 1 (Raiz József 46 éves keszthelyi) magát agyonlötötte, 1 (Balogh Károlyné 42 éves balatonhenyei) kutba ugrott és belefullt.

Véletlen szerencsétlenség általi halálunk 4 egyén esett áldozatává: 1 (Pevcsák János 2 éves drávaegyházi) a ledülő kapu agyonlötötte, 1 (Ambrus Juli 2 éves dobrii) a tókába fullt, 1 (Szamler János 2 éves keszthelyi) leforrázás kö-vetkeztében halt el, 1 (Kocsis József 4 éves tapolezai) kocsis által elgázoltatott.

Elmekórnak 5 esete képezte a hivatalos be-avatkozás tárgyát, amennyiben az országos téboly-dába szállítottatott, 1-nek elszállíthatása végett a kellő lépések folyamatban vannak, kettő pedig mint rendes elmebeteg házi ápolás alatt hagytak.

Hétéven aluli koron elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 65. Az elsőfoku hatóságok e miatt 29 elmarasztaló és 28 felmentő végzést hoztak. A többiekre nézve pedig a meg-felelő tárgyalások még befejezést nem nyertek.

E hónap folyamán megvizsgáltam a sümegi, esabrendeki, esáktornyai, alsólendvai nyilvános és a cesztregi kézi gyógyszertárakat. Ellenőriz-tem a sümegi és esabrendeki szülésznők eszközei-

nek tisztaságára vonatkozó felsőbb rendelet végrehajtását, ugyancsak a perlaki és a esáktornyai járás trahomás betegek egy részének gyógykezelési eredményét.

Közoktatásügy. A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy április hónapban meglátogatta a királylakai, VI. hegykerületi, zalaujvári, őrségi, beliczai, murakirályi, túskezesgyörgyi és kotori iskolákat; a segédtanfelügyelők pedig meglátogatták a bagladi, rédiesi, gáborjaházi, dobronaki, kebelei, szentgyörgyvölgyi, jakabfai, reszneki, szécsiszentlászlói, karmaesi, hosszufalui, gutorföldi, zalatárnoki, prágai, bazsui, esehii, nagy és kiscsörbői, óhidi, vindornyaszállási, vindornyalaki, zalaszántói, rezii, vindornyafoki, nemesbükki, baktáti, náprátfai, mikesfai, novai, alsólendvai iskolákat.

Az állampépítészeti hivatal főnöke jelentette, hogy az időjárási viszonyok s ennek folytán az utak is április hónapban kedvezőek voltak.

A teljesített utfantartási munkák közül felemlítendőek:

A pozsony—varasdi állami közúton levő 16 számú hid padlózatának javítása.

Ugyanez állami közúton Muraszterdahely mellett a Murán levő hid újrapépítése, amely munka a mederpillérek alapozási módjának megváltoztatása feletti miniszteri elhatározás leérkezéskor szünetel.

A nagykanizsa—tapolcazi állami közúton Balatonhidvég pusztán levő 33 számú Zalahid felfelépítésének újrapépítése, amely munka a hid egyik felén már szépen előrehaladt.

Az alsólendva—letenyei tvh. közúton levő 46 sz. hid javítása.

A esáktornya—aligvári tvh. közúton levő 23 számú hid újrapépítése befejeztetett.

A zalaegerszeg—zalatölvi tvh. közút 20—21 km. szakaszán levő 45 számú 0.50 m. nyílású betonos átvezetést helyett 1.0 m. nyílású állítattott elő.

A zalaegerszeg—esés—bozsok nemesapáti tvh. közút 0—1 km. szakaszán levő 1, 2 és 3 számú fahidak helyett betonos átvezetést építettett.

A salomvári th. közúton levő 4. sz. hid kijavított.

A sümeg—jánosházi tvh. közúton levő 12 sz. hid újrapépítése megkezdett.

A esáktornya—stridói tvh. közúton levő 2 sz. hid kijavított.

A keszthelyi, badacsonyi és révfülöpi gőzhajó kikötők hidjainak javítása folyamatban volt és szépen halad.

Utrendőri kihágások köréből csak az érdemelt felemlítést, hogy az állami közutak törzskönyvezésére levett határkarókat Beesehely és Nagyréce mellett helyéből kimozdították.

Az állami törzskönyvezés munkálatai annyira haladtak, hogy a kész munkálatokat a vállalkozó előzetes átvizsgálás végett már bemutatta.

Pénzügy. Egyenes adóban a múlt hónapban befolyt 49.910 K 53 f.; 1904 évi április havában pedig 262.891 K 43 f. A befizetés tehát ez évben 212.980 K 90 fillérrel csökkent.

Hadmentességi díjban befizettek 662 koronát. A bevétel a múlt évhez viszonyítva 2397 koronával apadt.

Dohány jövedékben befolyt 199.862 K 24 f. A bevétel ezen címnél is kisebb 7604 K 75 fillérrel.

Bélyeg és jogilletékben bevettek 33.805 K 74 fillért. A bevétel kevesebb 27516 K 88 fillérrel. Illeték egyenértékben befolyt 701 K 68 f. A bevétel 978 K 01 fillérrel apadt.

Fogyasztási és italadóban befolyt 75802 K 53 f. A bevétel 110.554 K 93 fillérrel kevesebb.

Italmérségi illetékben befolyt 7403 K 55 f.; a bevétel 5346 K 56 fillérrel csökkent.

Sójövedékben bevettek 9541 K 92 fillért; a bevétel 5988 K 17 fillérrel kevesebb.

Leírtak áprilisban egyenes adóban 13757 K 97 fillért; hadmentességi díjban 260 koronát. Fizetési halasztás 11, ideiglenes házádo mentesség 6 esetben engedélyeztetett.

Állategészségügy. A haszonállatok egészségi állapota kielégítő volt. Sem a fertőző betegségek nem terjedtek el nagyobb mérvben, sem pedig egyéb betegségek tömegesebb előfordulása nem észleltetett. Ragadós betegség összesen 29 községben állapított meg április hó folyamán és pedig ivarszervi hólyagos kiütés 13, sertésvész 6, lépfene 5, sertésorbáné 3, takonykór 1 és rühkór 1 községben. A hó végén az összes fertőzött községek száma 59 volt.

A ragadós száj- és körömfájás, mely legutóbb Karmaes községben uralkodott, április 24-ike

óta teljesen megszűnt s ezidőszereint ezen betegségtől a vármegye egész területe mentes.

Az állatvásárok forgalma nagyon változó volt. A esáktornyai járás, valamint Nagykanizsa városban tartott vásárok élénk forgalom mellett zajlottak le; a keszthelyi, letenyei és zalaszántói járásokban csak közepes, a vármegye többi részeiben pedig lanyha volt az állatvásárok forgalma.

A törvényhatósági állatorvos jelentette, hogy a védőoltó anyagokat termelő intézeteknek állami ellenőrzés alá helyezése iránt a földművelésügyi miniszterhez felterjesztést tett.

Zalavármegye közgazdasági állapota 1905 évi április havában.

Az elmúlt hónap folyamán nagyon változó időjárással találkoztunk. Hűvös, rendkívül szeles idő váltakozott esős napokkal és csak a hónap legutolsó napjaiban köszöntött be az oly nehezen várt melegebb idő. Tíz esős napon 70 milliméter esapadékok jögyezhetünk fel, mely mennyiség elegendő lett volna a tenyésztésre nézve, ha a sok szél ki nem szárította volna a talajt.

Néhány réggelén dér is volt, de a fagyok elkerültek a vegetációt, mely a hőmérséklet alacsony foka miatt általában nehezen indult meg.

A tavasziak és a rozs vetések ellen, dacra ennek, panaszkodunk nem lehet, csupán a búzák bokrosodása volt hiányos a kései vetéseknél, de különösen a téli fagyoktól határozottan károsított nyugati fajta búzáknál foltos állást észlelhetünk, a mely vetések még kezdvező időjárás esetén sem lesznek teljesen kielégítőek.

Elvégeztetett a múlt hónapban a takarmány és cukor répak vetése, melyek gyors kelésének az idő április hónapban nem kedvezett. A korábban elvetett burgonya gumó a hideg talajban alig esirázott; a hónap vége felé általában elkezdődő tengeri vetés azonban porhanyó talajba került és jó bemunkálást látott.

Aránylag visszamaradt a korai zöldtakarmányok, a lucerna és lóhere fejlődése is, melyek kaszálására a takarmány készletéből teljesen kifogyott mezőgazda ezidén a legnehezebb gondokkal várt.

A hónap utolsó napjaiban és a jelen hónap elején bekövetkezett meleg idő és a múlt napokban leesett esapadékok végre ezen a bajon segítettek és megszűnt a takarmányhiányos időszeke.

A múlt hónapban szorgalmasan folyt a szőlőmunka is. A fásajtások készítése, a kapálás és az ültetési munkálatok foglalkoztatták a szőlősgazdákat.

A gyümölcsfák virágzását fagyok nem zavarták ugyan, de a szeles hideg idő és a rovarok kártételei kedvezőtlen befolyással voltak erre és valami jó gyümölcstermésre ezidén alig számíthatunk.

A rétifüvek és a legelők korai fejlődésére nézve sem jártak jó idők.

A takarmányhiány miatt időnek előtt kellett a marhaállományt kihajtani, mely azonban még csak május hó első napjaiban talált elegendő táplálékot.

Sajnálattal kell ezúttal konstatálni, hogy már számos esztendő óta nem lett különösen a községi közlegelőkre oly silány állapotban a marha kihajtvá mint éppen ezidén; — a miért is éppen a jó husban levő vágó marhának volt legjobb kereslete, — míg az egyéb marhák vásárlásánál az utolsó időben tartózkodtak volt a vevők.

Kedvezőbb takarmányozási viszonyok beálltával előreláthatólag ismét jobb keresletnek fog indulni a tejelő és növendék marha is.

Aránylag kedvezőknek jelezhetők az állategészségügyi viszonyok.

A múlt nyártól fogva uralkodott száj- és körömfájás megszűnt; az egyéb járványos bántalmak is türehető arányban voltak képviselve.

Szaporodott leginkább az ivarszervi hólyagos kiütések száma, — de a sertésvész kedvező állapotot nem mutat.

A múlt hónap végével volt Zalavármegyében hivatalosan konstatálva befertőzött község: lépfene által 1 község, ivarszervi hólyagos kiütéssel 6 járásnak 16 község, rühkór által 2 község, sertésorbáné által 3 község, sertésvész pedig 8 járás 30 községében volt elterjedve.

A múlt hónapban részletesebben jelzett általános közgazdasági helyzet változást alig szenvedett; — általános javulás csak egy jó aratás és megfelelő jó értékesítés bekövetkeztével várható. Az értékesítési viszonyok alakulására

nézve pedig a múlt hónapban is meggyőződő mérvben konstatálhattuk az évek óta észlelhető bizonytalanságot és azon tényt, hogy éppen a budapesti gabonatözsdeön üzött fedezetlen határidő üzlet kiszámíthatatlan esélyekkel állítja szembe még olyan silány termékek után is a termelőt, mint a minő a múlt évben az egész országban volt.

A balatonparti vasút.

Veszprémből ugyanez szórják felénk a vádakat a balatonparti vasút ügye miatt. Ugy látszik a tendenciája a vádaskodásnak az, hogy a megfeneklés miatt egyedül Zalavármegyét tegyék felelőssé.

Nem szorulunk arra, hogy védeimezzük magunkat. Vasutakra és utjaira nagyon kevés vármegye hozott nagyobb áldozatokat, mint Zala s a balatonparti vasút érdekében is megtesz minden lehetőt. Arról pedig, hogy egyesek nem mutatnak akkora áldozatkészséget, mint kívánatos volna, nem a vármegye tehet. Hogy az egész érdekelt-ség és a vármegye nem siet teljesen Veszprém város érdekeinek szolgálatába, nagyon könnyen érthető a zalai érdekek szempontjából.

Az egész kérdés azon fordul meg, hogy a veszprémi a balatonparti vasutat Veszprémen keresztül szeretnék a fővonalakhoz kapcsolni, míg a zalai érdekeltségnek jobban megfelelne a Székesfehérvár felé való gravitálás.

Zalavármegyének régi jogos vágya a balatonparti vasút kiépítése. Nagy gazdasági érdekek, elsősorban a szőlőkultúra és a Balaton kultusz fellendülése fűződnek a vasúthoz. Oktalan huzavonával, ahogy veszprémi hangok állítják, nem igyekeznek tehát senki a vasút kiépítését akadályozni. Hogy rövidebb utat s jobb összeköttetést keressünk, ez már csak természetes. De ez a törekvés sem jelenti azt, hogy Veszprém érdekeit a zalai érdekeltség semmibe sem veszi. Vádaskodással, rekriminaciókkal azonban aligha sikerül a méltányos megoldás és nem sikerülhet különösen akkor, ha azok a vádak nem is igazak.

Amint Veszprémből írják, a vármegye a balatonparti vasút részére megszavazott hozzájárulást csak abban az esetben folyósítja, ha Veszprém fővonalat kap, míg ha a székesfehérvári kiágazás ezt kétségessé tenné, a megszavazott összeget nem fogja folyósítani.

»Ebből azután — így írják — természetesen az következik, hogy Zalavármegye egyedül lenne kénytelen kiépíteni a vonalat anélkül, hogy Veszprémvármegye részéről bármilyen hozzájárulásra számíthatna.

Hogy sikerül-e majdan ez így a mi jó szomszédunknak, az már nagyon is kétséges. S ha felsül terveivel Zalavármegye skudarcot vallana számításával, mindenesetre megérdemelt eredménye lenne ama megiehetősen kétes magatartásának, a melyet az egész balatoni vasút-ügyben velünk szembe tanusított.

A hozzáértők s az ügy minden belső fázisát nagyon jól ismerő érdekeltek egyhanguan Zalavármegye tervszerű huzavonájának tulajdonítják, hogy vasutunk ügye ma is még ilyen stádiumban van. Idejekorán, épp úgy mint Veszprém, meghozta pártoló határozatát a nemes vármegye, s megszavazta hozzájárulását s ez anéhány éves vármegyei határozat — esodák csodája — ugymondják, még ma is a zalaegerszegi vármegye-házán hever. Mi okuk lehetett arra, hogy még csak fel se küldték megerősítés végett a kormányhatóságokhoz?!

Ezeket azért idézzük, hogy illusztrálásul szolgáljon a róttunk táplált véleménynek. A dolog természetesen egészen másképp van, mint Veszprémben hiszik.

A vasuti bizottság legutóbbi ülésén azt hangoztatták, hogy Veszprém városnak elodázhatatlan kötelessége minden módot és eszközt felhasználni, hogy a balatonparti vasút Veszprémből kiágazólag és pedig minél előbb kiépítesse. Veszprémnek elvitázhatatlan érdeke, hogy egyedül csak az épüljön ki s a másik Székesfehérvár és Almádi között létesítendő összeköttetést, ha csak lehet megakadályozza, de mindenesetre megelőzze; meg vannak győződve, hogy a zalamegyei érdekeltség képviselőit e téren a veszprémiéket magukkal szembe fogják találni, mert abból a téves félfogásból indulnak ki, hogy a Veszprém felé való összeköttetés hosszabb lesz.

Sokan a vasút kérdését Zalamegyétől teljesen

függetlenül szeretnék megoldani, ami azonban aligha lesz lehetséges.

A veszprémi egyedüli jogos törekvése az, hogy Veszprém fővonalat kapjon. Ugy tudjuk, hogy ezt Zalában senki sem akarja megakadályozni. A zalai balatonpart érdekeltége azonban a fővároshoz rövidebb utat is keres. Ez azonban nem jelenti azt, hogy Veszprém a fővonalról, feltétlenül elessék. Pénzügyi nehézségei minden esetben lehetnek a két vonal együttes kiépítésének, de azt megakadályozni a veszprémi részéről nem volna opportunus.

Magyarosítás.

(K.) A nemzetiségi vidékek magyarosítása érdekében nagyon sok történet — papíron és ékes szavakkal. Sajnos azonban, a szép eszmék hazafias ideák nem érvényesültek a nép között. A magyarosítás az iskola kapuin belül kezdődik s ott el is végződik. Amint az iskolából kikerülő fiú az élet talajára teszi a lábát, elfelejti a magyar szót és fájdalm, gyakran még a magyar érzést is kiöli a szívéből.

Nincs ez különben Muraköz egyes vidékein sem. Pedig itt a nép roszakaratával, magyarfalással nem is kell küzdeni; legfeljebb néhány szájhóstit kell megfékezni és a nagy horvát ábrándokat kell értékükre leszállítani. De nincs kellő alkalmunk a népek ahoz, hogy magyarul tanuljon s nincsenek a népből való, a néphez tartozó olyan elemek, amelyek példaadással hatnának.

Beszéltünk, irtunk és lelkesedtünk eleget a magyarosításért; az iskolák sikerei buzdítólag hatottak a magyarosítás minden munkására. De ha mélyebben bele néztünk a muraközi nép életébe, csak azt láttuk, hogy sem a lelkesedésnek, sem az iskolának, sem a hazafias ünnepélyeknek nem sikerült egyetlen horvát embert teljesen nyelven és érzésben megmagyarosítani.

Kénytelenek vagyunk elismerni, hogy a megkezdett uton a nagy célt megközelíteni sem fogjuk. Más, jobb eszközökről kell gondoskodni.

A Muraközben is láttuk a helyzetet és — úgy látszik — gondoskodtak is praktikusabb magyarosítási eszközök felett. Egy jó gondolat sokat ér s ez a jó gondolat felszínre került.

A tulnépes Muraköz népe kizárólag földművelésből nem tud megélni. Gyermekait kénytelen ma is és még inkább kénytelen lesz a jövőben ipari pályára adni. A muraközi gyerek eddig vagy otthon, vagy Horvátországban, a hegyvidéki pedig Steyerország vendnyelvű vidékein tanulta a mesterséget. Milyen könnyű volna a magyarosítás, ha ezeket a fiukat magyar iparosokhoz lehetne adni.

Mozgalmat indítottak tehát a Muraközben az iránt, hogy a horvát fiukat magyar vidékeken helyezték el iparos tanoncok gyanánt. Ugy tudjuk, hogy az életrevaló gondolat a tanítók között született meg s e mozgalomban tevékeny része van, ha ugyan nem teljesen tőle indult ki, Szathmáry László tüköszentgyörgyi tanítónak.

Szathmáry a vármegyéhez is nyújtott be kérvényt az iránt, hogy a hazafias törekvést támogassa. És a vármegye méltányolta is a kérelmet s négy muraközi iparostanoncuk elhelyezésével járó költséget magára vállalta. Négy horvát fiú elhelyezése tehát biztosítva van, mert négy évi tanoncidejük alatt mindegyik 471 koronát kap a köznevelődési alapról. A tanoncokat a vármegye alispánja fogja kijelölni.

A vármegye tehát jó példával jár elől s remélhető, hogy a példának nagy erkölcsi súlya lesz, különösen a magyar iparosok körében, akik szívesen vesznek magukhoz muraközi fiukat.

Hallottunk már arról, hogy a zalaegerszegi hazafias iparosok is készségesen vállalkoznak horvát fiúk felvételére, de tudunkkal még csak az elvi kijelentésnél maradtak, mert nincs szervezve a közvetítés. Ha tehát egyrészt az iparostület, másrészt a muraközi tanítóság venné kezébe a közvetítést, évenként több fiút el lehetne itt is helyezni. Szóval üdvös volna a dolgot szélesebb körben is propagálni.

A muraközi munkásnép magyarosításának azonban más eszköze is volna. Tudtommal a muraközi nép nagyobb csoportokban megy Steyerországba munkára. Nem lehetne-e ezeknek a csoportoknak az útját Magyarország felé irányítani. Igaz, hogy nálunk kevesebb a munkára való alkalom, de talán mégis akad itt-ott magyar földön is dolog a muraköziek részére.

A magyarosítás ezen az uton feltétlenül ered-

ményesebb lesz, mint bármely iskolai kényszerrel és elismerés illeti azokat, akik a mozgalmat kezdeményezték s akik áldozatkészségükkel előbbre viszik.

Hanna Thee Butter.

Egy csomagoló papíros került a kezünkbe ezzel a felirattal: »Feinste Mäehrische Hanna Thee Butter aus pastenrisirtem Rahm.« (Legfinomabb morva tea-vaj, pastenrizált tejfelből.)

Első pillanatra hitetlenül néztük a papírost. Nem mertük hinni, hogy Magyarországra és éppen Zalavármegyébe Morvaországból szállítsák a teavaját. Hiszen annyi tejszövetkezetünk van, amelyek mind teavaját produkálnak, hogy szinte képtelenség volna külföldi árut elhelyezni.

És kiderült, hogy igazunk van. Nem hoznak Magyarországra hanna-vaját, hanem innét viszik ki. És pedig viszik Zalavármegyéből is. Tudunkkal csak a gógánfai tejszövetkezet által előállított vaj kerül ezen a néven forgalomba; de lehet a megyében több szövetkezet is, amely morva vajat produkál.

A gógánfai szövetkezet vaját bizonyos Max Langer ur aus Jánosháza veszi meg, aki a vajat külföldre szállítja, még pedig »eredeti« csomagolásban. A csomagoló papírt ugyanis az exporteur adja a szövetkezetnek, amely a vajat köteles ebbe a papírba pakkolni, különböző nagyságu darabokban.

Az bizonyos, hogy ez a csomagolási mód rendkívüli módon eredeti. Egy kis hamisítás ugyan van a dologban, de merjük hinni, hogy az a külföldi ember, aki a gógánfai vajat hanna-vaj gyanánt veszi meg, nem panaszkodhatik a becsapás miatt. Mert kap legalább is olyan árut, mint a legeredetibb morvától.

De mélységesen elszomorító dolog az, hogy a legjobb portékánkat is hamis cégér alatt hozzák a külföldön forgalomba s ezzel a külföldnek csinálnak ingyen és busásan jövedelmező reklámot. A magyar árut így természetesen nem ismerhetik meg a külföldön. Azt hiszik rólnk, hogy Ázsiában lakunk s ésszel fel sem érjük, hogyan kell és hogyan lehet a világforgalomban a mi produktumainkkal versenyre kelni.

Eszünk ágában sincs akár a vajszállítót, akár a gógánfai tejszövetkezetet azzal vádolni, hogy hazafiatlanságból csomagolnak ilyen eredeti módon. Pusztán üzleti érdek kényszeríti őket arra, hogy hanna vajat szállítsanak Zalagógánfáról Wienbe. Mert hát a bécsieknek volt ahoz eszköz, hogy Ausztria terméneinek mindenféle eszközzel biztosítsák a piacokat és szolt évtizedekig, szolt most is a reklám nagy dobja, hogy nincs párja a világon a morva és csehországi vajnak, amelyet selyemlegelőknél élő osztrák marhák és golyvás henákok produkálnak. Ugyiszólván beleerősökölték a közvéleménybe azt a hitet, hogy Magyarországon vágómarhánál és buzánál egyebet nem kell keresni.

Ausztriában egyébként is nagy az ellenszenv minden iránt, ami magyar s tervszerűen csinálják azt is, hogy amit Magyarország Ausztrián túlról szállít, azt egyszerűen meghamisítják. Mikor már Ausztriát elhagyja, senki sem tudja, hogy Magyarországból származott. Közvetítő kereskedelmünket Bécsből dirigálják. Max Langer urat épűgy, mint a többi. Langer ur azután neki-dirigálja a gógánfai és ki tudja még hány tejszövetkezetet, hogy csomagoljon német felirású papírosba, hamisítsa meg a saját gyártmányát, tagadja meg a saját terményeit és állítson ki magáról szegénységű bizonyítványt azzal, hogy már a csomagolásnál elismeri, hogy a magyar vaj csak hanák protekcióval kerülhet piacra.

Elhisszük, hogy Herr Max Langer ur aus Jánosháza szívesebben hozná forgalomba a gógánfai vajat hamisítatlan csomagokban s hazai cím alatt; de ebben akadályozza a külföldi kereskedelem bizalmatlansága, amely nem látja szívesen azt, ami magyar. De éppen az a mi kereskedelmünk legnagyobb bűne, hogy inkább tehetetlenül beadja derekát az időleges haszonért, semhogy elismerésért, állandó piacokért s a hazai termékek biztos elhelyezéséért küzdjön. A magyar kereskedem nem tudja, vagy nem akarja magát az osztrák nyomás alól felszabadítani. A szabadon piacokat nem szerez. A gógánfai Hanna vaj is a morvák hírnevét emeli s piacait erősíti.

Ha majd lezárják a határt, a magyar vaj, ha külföldi cégér alatt dobják piacra, az áremelke-

dést nem fogja elbirni, mert idejekorán nem biztosítottak neki hírnevet és fogyasztást. A morvák, csehek és egyéb állattenyésztő osztrákok pedig a markukba nevetheknek afelett, hogy milyen ostobán építették fel a magyarok a gazdasági függetlenség falait: nem vágtak jó előre ajtókat.

A zalaszentiváni vasuti állomáson majdnem minden országos vásárkor beraknak néhány vagon tenyészmehát, amelyeket Morva és Csehországba szállítanak. Ott most erős akció folyik az állattenyésztés fellendítése érdekében, hogy ha felállítják a vámsorompókat, ne szoruljanak Magyarországra. Ennek az akciónak sikerét mozdtítja elő Max Langer is, amikor Hanna vajat hoz forgalomba.

Veszedelemes manipuláció ez, amelynek mi fogjuk megadni az árát.

A tejszövetkezeteknek feltétlenül ragaszkodniok kellene ahhoz, hogy a vajat magyar felirással és származási helyének megjelölésével hozzák forgalomba.

Nálunk csak magyar vaj kapható.

Hirek.

Megyes püspökünk béрма körútja. Dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspök ur ömlétsága az egész mult hetet Zalavármegyében töltötte béрма köruton. Mult vasárnap Zalatárnokon, hétfőn Novában, kedden Pákán, szerdán Lenti-ben, csütörtökön Szécsiszigeten, pénteken Kerka-szentmiklóson, szombaton Letenyén bérmált; ma pedig Tótszentmártonban részesíti hiveit a bérmálás szentségében. Holnap Szeptenekben, kedden Bánokszentgyörgyön, szerdán pedig Söjtörön lesz bérmálás. Szerdán a püspök Zalaegerszegen tölti az éjszakát s csütörtökön visszatér Szombathelyre.

Isteni tiszteletek és bérmálás. Pünkösöd vasárnap és hétfőn tartandó bérmálás alkalmával az isteni tisztelet mindkét napon reggel 7¹/₂ órakor fogja kezdetét venni s utána mindjárt a bérmálás fog kezdődni. — Pünkösöd vasárnap a leányok (nők), hétfőn a fiúk (férfiak) fognak megbérmáltatni.

Esküvők. Dr. báró Krüchina Károly kereskedelmi min. segédfogalmazó, e hó 9-én vezette oltárhoz Budapesten a szerviták templomában Grubanovich Géza volt zalaegerszegi törvényszéki elnök leányát, Grubanovich Janka urleányt.

Rauschenberger János pénzügyigazgatósági fogalmazó 10-én tartotta esküvőjét Tiborez Lujza urleánnyal Zalaegerszegen.

Erhardt Gyula, a Danubius hajógyár mérnöke 16-án vezeti oltárhoz Hangay Márta urleányt, Hangay Géza kir. erdőtanácsosnak a zalaegerszegi erdőhivatal főnökének bájos leányát.

Hivatalvizsgálat. Csertán Károly Zalavármegye alispánja Horváth Kálmán számeillenőr kíséretében Nagykanizsára utazott, hogy ott a városi hivatalok ügymenetét és pénzkezelését megvizsgálja.

Esküdtészek. A zalaegerszegi kir. törvényszéknél 16. és 17-én esküdtészeki főtagyalás lesz. Kisorsolt esküdték: Zechmeiszter Viktor bérlő Náprátfá, György Ignác tanító Balatonederics, Zathureczky Márton földbirtokos Túrje, báró Putheány Géza földbirtokos Szigliget, Varga György kömüves, Hangay Géza erdőtanácsos, Gyarmaty Vilmos kereskedő, Kovács László asztalos, Horváth János tanító, dr. Keresztury József ügyvéd, dr. Jámbor Márton ügyvéd Zalaegerszeg, Hayden Sándor bérlő Szalapa, Horváth Jenő jegyző, Handlery Gusztáv földbirtokos Tapoleza, Horváth Lajos tanító Nyirád, Kaszás Dezső ügyvéd Köveskállya, Markovits János tanár, Hajós Mihály ügyvéd, dr. Laubheimer Oszkár közjegyző, Karabélyos Elek ügyvéd Alsólendva, Jusztusz Vladimir intéző Zalalövő, Kaszás Kálmán földbirtokos Köveskállya, dr. Kovács Vilmos ügyvéd Tapoleza, Kőszeghy Kálmán földbirtokos Aranyod, Kotnyek Ferenc közjegyző Alsólendva, Szabó Dömötör földbirtokos Porszombat, Lujzer Lajos magánzó, Lang Sándor könyvelő Sümeg, Marton Ede földbirtokos Kővágóórs, dr. Kaiser Emil földbirtokos Bekeháza. — Pótesküdték: Zsilinszky Sándor kereszmáros, Weisz Tivadar kereskedő, Takács József tanító, Schvarex Mór kereskedő, Udvardy Vince tanár, Tivolt János magánzó, Schütz Sándor kereskedő, dr. Szigethy Elemér ügyvéd, Stefanez József képményseprő, Paizs Kázmér m. irnok Zalaegerszeg.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Hantke Emil nagyváradai pénzügyi fogalmazó gyakornokot a zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatóságához fogalmazóvá nevezte ki. A nagyváradai lapok Hautke Emiltől, mint a fiatalság egyik jeles képzettségű, szimpatikus tagjától bucsuznak. Hantke jeles tollú író is, aki a nagyváradai sajtó tevékeny munkatársa volt. Üdvözljük őt nálunk s reméljük, hogy Zalaegerszegen kellemes otthont talál.

Sulyos baleset. Bogyay Elemér főispáni titkár neje pénteken délután öt órakor sétakocsikázásra indult egyfogatú hajtókocsiján. Az urnó maga hajtotta a lovat; mellette kis leánya ült. Az »Arany Bányán« szálloda előtt egy lassan haladó bérkocsi jött szembe, amely a bérkocsi állomásra akart lefordulni. Bogyay Elemérné urasszony már messziről ki akarta kerülni a szemben jövő kocsit; nem vette azonban észre, hogy az éppen fordul s ugyanazon oldalon akarta kikerülni, amerre a bérkocsiis letért. A két kocsi egymásmellé ért; a bérkocsi, aki az utolsó pillanatban vette észre a veszedelmet, lovait a másik oldalra akarta rántani, Bogyayné urasszony szintén. Ebben a pillanatban a bérkocsi rudja a könnyű hajtókocsiba ütközött, letörte az egyik oldal-deszkát s az urnót oldalán találva, nagy erővel taszította a kövezetre. A kis leány a kerekek közé esett; szerencsére azonban a lovak megálltak s a gyermeknek semmi baja sem történt. Bogyayné urnó fejével bukott a földre s az arcán erős zúzódásokat szenvedett; miután azonban kis leánya sértetlenül került a karjaiba, sérüléseinek nem tulajdonított nagy fontosságot. Egy közeli üzletbe ment s onnan gyalog tért haza. Nemsokára azonban heves fájdalom kezdte gyötörni; orvost kellett hívni, aki attól tart, hogy az urnó vese-repedést szenvedett. Bogyay Elemér nem volt itthon, tehát sürgönyileg hívták haza. — Még pénteken éjszaka sietett Koller Istvánné urnó leánya betegágyához s az aggódó család Dollinger budapesti egyetemi tanárt hívta meg a beteghez. Tegnap Bogyayné urnó állapota jobbra fordult, bár sokat szenved. Az egész város mély részvétellel fordul az ifjú urasszony felé s mindenki őszinte szívből óhajtja mielőbbi gyógyulását.

Állatorvosok áthelyezése. A törvényhatósági állatorvos a közigazgatási bizottság ülésén bejelentette, hogy az elhalálozás folytán üresedésben volt sümegei járási m. kir. állatorvosi állásra Kazár Manó novai állatorvos, Novára pedig Strém Ödön rajkai (Moson megye) állatorvos helyettesített át.

Kereskedelmi és iparkamarai tagok választása. A soproni és kereskedelmi iparkamara azon tagjainak helyére, akiknek mandátuma az idén lejár, a választás holnap lesz a városházán.

A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör tegnap este tartotta ebben az idényben utolsó hangversenyét, amelyen nagy közönség vett részt. A műsor magas művészi színvonalon állott. Lapunk zártakor az előadás folyik. Részletes tudósítást jövő számunkban hozunk.

Színészei. Szilágyi Dezső színtársulata 16-án — kedden — kezdi meg Zalaegerszegen a 24 előadásra tervezett idényt. A műsor: kedden Bánk Bán, szerdán: A doktor ur, Molnár Ferenc vígjátéka; esütörtökön János vitéz; pénteken Tetemre hívás, Vasaliczky színműve; szombaton János vitéz. — A közönség jóindulatába ajáljuk Szilágyi társulatát, amelyről illetékes helyről kedvező információt kaptunk. A megnyitó előadás a legklasszikusabb magyar dráma lesz, amelyet a zalaegerszegi színpadról évek óta leszorítottak a divatos operettek.

Halálozás. Városunknak öreg polgára, az örökké vidám, tréfára hajló Kluger László kiskereskedő halt el folyó hó 4-én 80 éves korában. Kluger László a szabadságharcunk idején egy megbecsül-

hetetlen szolgálatot tett a hazát védő s Zalaegerszegen táborozott seregnek. Ugyanis a »fekete kapeások«-nak egy kis csapata előőrsként igyekezett városunkba, hogy kikémlje a helyzetet. Mielőtt azonban ideig juthattak volna, Bessenyőben megállapodtak s lakmározáshoz láttak. A 13 éves fiú folyton ott lebzelt a katonák közt és kileste, kikémlte szándékukat. Mikor tisztában volt tervükkel, senkinek sem szólva, beszaladt a városba és itt elmesélte az esetet. A honvédek nyomban kivonultak Bessenyőbe s a még mindig ott lakmározó ellenséget elkergették. Az elhunytban munkatársunk Kardos Sámuel édes atyját gyászolja. Nyugodjék békében!

Járasköri közgyűlés. A zalamegyei ált. tanítótestület zalaegerszegi járásköre esütörtökön tartotta évi rendes közgyűlését Zalatárnokon. A közgyűlésen 70 tanító jelent meg. Az egybegyűlt tanítókat Stádel János iskolaszéki elnök üdvözölte, mise után pedig Szilner József intézett hozzájuk beszédet. Ezután következett a közgyűlés, amelynek programját a mult számunkban közöltük. Ugy az értekezések, valamint az egyesületi ügyek tárgyalása magas színvonalon álltak s a tanítóság hasznos tapasztalattal gazdagodva fejezte be a hivatalos ténykedést. A közgyűlésen Martinesevics Ferenc zalatárnoki tanítót, aki 44 évi működése után nyugalmába készül vonulni, lelkes ovációban részesítették pályatársai, akiknek nevében Horváth János mondott üdvözlő beszédet. Említésre méltó, hogy az iskolaszéki tagjai a gyűlésen elejétől végig jelen voltak s érdeklődéssel hallgatták a tárgyalást. — Közgyűlés után az iskolában társas ebéd volt, amely alatt Csapó Kálmán s. tanfelügyelő Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszterre, majd Stádel János iskolaszéki elnökre, Horváth János dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőre, Csizsár József járásköri elnök Csapó Kálmán kir. s. tanfelügyelőre ürtettek poharat.

Tanítógyűlés. A »Zalamegyei ált. tanítótestület« nagykanizsai járásköre ez évi rendes közgyűlését 1905. május hó 18-án (esütörtök) d. e. 9 órakor Pallinban, az elemi népiskola helyiségében fogja megtartani. Tárgyai: 1. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Elnöki jelentés. 3. Az »óra« ismertetése. Gyakorlati előadás; tartja: Almási János r. tag ur. 4. »Mit kell a tanítónak tennie, hogy vallásérkölesös nevelésbe részesítse növendékeit?« felolvasás Németh Jenő ur r. tagtól. 5. »A mai modern család nevelés és annak káros következményeiről« felolvas: Ács József ur r. tag. 6. Folyó ügyek. 7. Netáni indítványok.

Az első nyári mulatság. A zalaegerszegi állami polgári leányiskola és az állami felsőkereskedelmi iskola ifjusága a Kaszaházi kertben f. 6. június 1-én (kedvezőtlen idő esetén 4-én d. u. 4 órakor nyári mulatságot rendez. Az ifjuság d. u. 4 órakor indul a felsőkereskedelmi iskola épületéből zenezóval. Éjfélig tánc lesz. Közben Balás Márton tanár vezetésével a felsőkereskedelmi iskola énekkara alkalmi énekeket ad elő. A tüzi játékot Mattusehek Richárd tanár rendezi. Visszavonulás pont éjfélikor. A visszavonulásban csak a felsőkereskedelmi iskolai tanulók vesznek részt a tanárok vezetése alatt. Belépti díj személyenként 1 kor. családjegyet 2 kor. A felülfizetéseket köszönettel fogadja a két intézet tanártestülete s hírlapilag nyugtázza. A begyűlendő összeg főlölege a két tanintézet segítő-egyesületének céljaira fordítatik.

A zalaegerszegi Kath. Legényegyesület évi közgyűlését, mely főtisztelendő Legáth Kálmán apát díszelnök lélekemelő beszéddel nyitotta meg s felolvastatta a titkári, dékáni, könyvtárnoki és a pénztárnoki jelentést. Az egyesület bevétele volt 1426 K 58 f, kiadása 1318 K 03 f, így tiszta jövedelme 109 K 50 f. Az üresedésben

volt titkári állásra Horváth János tanító, a jegyzői állásra Stökl Jenő vm. hivatalnok választottak meg. I. dékán Ács Imre, II. od. dékán Pers Márton. A választmány kiegészítésül Varga István, Varga György, Kovács Sándor és Heigl János, póttagul Horváth József és Pers Géza választottak meg. A díszelnök záróbeszédében arra kérte a tagokat, hogy szeressék az együletet, szeressék egymást, mert csakis összetartással bírnak boldogulni; ápolják szívükben a hit virágait, mert a mai rideg, önző világban csak ez nyújt vigaszt a szenvedő emberiségnek. Isten áldását kérve ugy az együletre, mint annak buzgó vezetőire, a gyűlést bezárta.

Uj szakegyesület. A szervezkedés munkája folyik a társadalom minden rétegében. Legújában a famunkások alakítottak nálunk szakegyesületet, melynek célja tagjainak szellemi és anyagi érdekeit megóvni, munkafeltételei javítására irányzott törekvéseit keresztülvinni. Az egyesület elnöke Szőke József, jegyzője Cseh Károly. Az új egyesület a Wlassics-utca 8. sz. alatti házban van.

Denaturált szesz és só. Az ipari célokra szánt denaturált szesznek ugyancsak undorító szaga van. A tótokat azonban a spiritusz akkor is izgatja, ha bűdös. A felvidéken szeltében hosszában isszák a vízzel hígított denaturált szeszt. Az ipari és gazdasági célokra szánt só szintén denaturálva kerül forgalomba. A fiáncok azonban rájöttek, hogy a szegény ember megeszi a marhasóval főzött ételt is. A nyomoruság kifog a pénzügyi szempontokon is. Most azon törik a fejüket a nagy pénzügyi kapacitások, hogyan lehetne megakadályozni a marhasónak illetévaló felhasználását, mert a mióta a főzéshez is használják, egyes vidékeken a rendes só fogyasztása megesappant.

Tapolca nagyközség konverziója. Tapolca község sem ment az adósságtól, amely után a mai pénzügyi viszonyok szerint magas kamatot fizet. A képviselő testület Takács Jenő indítványára elhatározta, hogy adósságait konvertálja. A konverzió előreláthatólag közel 2000 K évi megtakarítást fog eredményezni.

Jó lecke. Az alsólendvai kir. járásbíróóság 50 K pénzbírságra ítélte egy uri embert, mert valakit gazembernek nevezett. Történt pedig ez azért, mert a vádló az elítelt feleségével szemben nem olyan modorban viselkedett, mint uri nővel szemben szokás. A bíróság a gazember szóért a törvény szerint kiszabta a büntetést, de megkapta a leckét a vádló is, akiről kimondatott, hogy viselkedése a vádlott feleségével szemben nem becsületsértő, csupán illetlen, durva, figyelmetlen és goromba. Hogy a vádlottra vagy a vádlóra nézve sulyosabb-e az ítélet, az a subjectív megítéléstől függ; a bíróság azonban ebben az ítéletben bölesen meghuzta a határvonalat a törvény szerint büntetendő becsületsértés és a büntethetetlen durvaság és illetlenség között. A vádlott kapott 50 korona pénzbüntetést, a vádló pedig olyan leckét, amely testvérek között is többet ér 50 koronánál.

A csendőrfegyver. Vasárnap Zalaujváron buesu volt s a fiatalság a nagykorosmában táncolt és mulatott. A mulatságot nem zavarta semmi mindaddig, amíg Vunk Márton asztalos be nem vetődött a koresmába. Vunk rendes szokása szerint veszekedni kezdett, aminek verekedés lett a vége. A csendőrfegyvert éppen akkor ért a koresmához, mikor már a verekedés bieszkázásig fajult. Vunk hátulról Schoretics András csendőrré ugrott s kikapta kezéből a fegyvert. A másik csendőr erre a dühöngő ember felé szurt, de az lekapta a puskáról a szuronyt. Erre Weinacht Mihály csendőr rálőtt Vunkra, akinek a golyó alsó állkapcsát szétroncsolta. A sebesült felkapta a nála levő puskát és löni akart; de

Bérmaszülők figyelmébe!

14 karátos arany- és ezüst gyűrűk, valamint karkötők, hosszú és rövid női- és férfi óraláncok, aranyórák legfinomabb szerkezettel, kézelő gombok meilitük, nyakkendőtük, nyakláncok szívvél, keresztrel és amulettel stb.

A n. é. közönség szíves pártfogását továbbra is kérve vagyok

kitünő tisztelettel

— ÖZV. MAUSZ FERENCNÉ. —

Tekintettel a közelgő bérmálásra, van szerencsém t. vevőimnek tudomására adni, hogy nálam a legjutányosabb áron itt felsorolt ékszerek kaphatók:

nem volt rá ideje, mert a csendőr kétszer tüzelt. Az egyik lövés homlokot találta Vunk Mihályt, aki abban a pillanatban holtan rogyott össze. A nép rémülten szaladt szét s valaki az egyik csendőr fegyverét is magával vitte, de nemsokára megkerült. A esáktornyai főszolgabíró és járásörmszter azonnal Zalaujvárra utaztak.

Tűz. E hó 10-én Zalaszentmihályon déli 10 órakor tűz ütött ki, valószínű vigyázatlanságból. Az óriási szélben 8 lakóház, az összes melléképületekkel s marhaállományával hamvadt el. A szomszédos községekből érkező polgárok az ottaniakkal együtt csak óriási erőmegfeszítéssel tudták a tüzet lokalizálni. Biztosítva csak részben volt. A kár meghaladja a 10000 koronát. Több család tagjainak a rajtuk levő ruhájukon kívül egyébük nem maradt.

Házi tolvaj. Nagykanizsán a rendőrség letartóztatott egy Beke János nevű 18 éves legényt, aki hatalmas mulatozást vitt végbe egy koresmában. Beke egy vagyonos somogy megyei gazda fia, aki nem tudta túrni az apai szigort s a szekrényből magához vett egy esomó bankót és megszökött. Kanizsán új ruhát, órát, szivartárcát vásárolt; kiöltözködött urnak és berugott. A lopott pénzből nagyon csekély összeg volt a zsebében, mire megcsípték.

Vasutasok vád alatt. Még 1901 év november hó 7-én a esáktornyai pályaudvaron tolató tehervonat beleszaladt a Zalaegerszeg felől érkezett tehervonatba. Draskóczy Sándor vasuti tiszt utastotta Martinecz György vonatvezetőt, hogy más sínparra térjen át, hogy a vegyesvonat előtt szabad legyen a pálya. A váltóór azonban már várta a Zalaegerszeg felől érkező vonatot s a tolató vonatot nem akarta a váltón elbocsátani. Tizedes Ferenc kalauz abban a hiszemben, hogy a tehervonat már másik sínparon áll, szabad jelzést adott, mire a vasuti tiszt a távjelzést a zalaegerszegi vonatnak megnyitotta. A váltóór eközben a váltót mégis felnyitotta a tolató vonat előtt s megtörtént az összeütközés. Draskóczy, Martinecz, Novák váltóór és Tizedes ellen a nagykanizsai kir. ügyészség vádat emelt. A vég tárgyalás 9-én volt. Miután a bíróság a meghallgatott szakértők véleménye alapján tévedést állapított meg, a vádlottakat felmentette. Az ügyész felebbezett.

Riadalom a vasuton. Egy szerencsétlen elme-zavart ember tévedt be a keszthelyi vasuti állomásra és örvöngeni kezdett. Az állomáson lakó alkalmazottak el akarták távolítani, de a számandó ember ellenszegült. Végre rendőrt hívtak, a ki elkísérte s megmozdítása alkalmával nála talált iratokból kitudt, hogy Strausz Miksa a neve, 24 éves, Nagykőrösön született, foglalkozására nézve kereskedősegéd.

Ügynökök kerestetnek. Az osztálysorsjegyeket forgalomba hozó bankházak rendszeresen megelégszenek azzal, hogy sorsjegyeiknek igyekeznek reklámtól esínálni. Adler és társa budapesti bankkeg azonban ügynököket keres és magas állású tisztviselőknél ajánlatokat küldöz, hogy fogadják el a helyi képviselőket, amellyel minden kockázat nélkül szép összeget lehet keresni. „Miután önt, üzletfeleink, mint szorgalmas, tehetséges és az ottani vidéken közkezdveltségnek örvendő egyént ajánlották, önt véljük legalkalmasabbnak ezen üzletág kifejtésére.” — No lám, Adler és társa urak nem akarnak kevesebbet, mint alispánokat, törvényszéki elnököket, kir. tanácsosokat helyi ügynökök gyanánt foglalkoztatni provízió fejében.

A vonat elé feküdt. Fineza Márk vonyarezi bérés szívet nagy szerelem gyötörte, amely azért volt olyan kínos, mert a leányzó nem akarta szegényt meghallgatni. Fineza elhatározta, hogy meghal. Kedden este 9 órakor lefeküdt a vasuti töltésre. A vonat az öngyilkosjelölt felett keresztülobogott s csak több sebet ejtett rajta. Fineza megmenekült a haláltól s talán kigyógyult a nagy szerelemből.

Korteskedés közben. A baksai választókerületben nagy volt az izgalom a képviselőválasztás előtt. A nép ingerült volt s Mándy Samu korteseit bizalmatlanul fogadta. Barta Lajos kasznárt Csonkahegyháton úgy körülölgötték, hogy a szorongatott ember az életét féltette s revolverével a tömeg közé lött. A golyó Ferenc János karjába furódott. Ebben az ügyben a mult héten hozott ítélet a zalaegerszegi kir. törvényszék s Bartát 50 K pénzbüntetésre ítélte gondatlanságból elkövetett testi sértés miatt.

A közelgő permetezési időny alkalmából a t. szőlőbirtokos közönség figyelmébe ajánljuk a dr. Asehenbrandt-féle Bordói-por használatát. A jelesebb kül- és belföldi szakférfiak, tizezer magyar szőlőbirtokos nyilatkozatai egyértelműleg bizonyítják, hogy a bordói por a szőlő és (burgonya) peronosporájának legkitűnőbb, legjobban tapadó és ezért a legolesőbb ellenszere. A magyaróvári gazdasági akademia növénykörtani állomása 4 évi kísérletezés után véleményét a következő szavakba foglalta össze: „Az összes eddig használatban levő permetező anyagok közt teljes részrehajthatatlanul megadjuk az első helyet a bordói porból készült oldatnak. Kitűnő tapadó-képessége biztosítja használhatóságát, biztos elterjedését ezen anyagnak, a mellyel az újabb permetező anyagok közül egyik sem versenyezhet”. Hozzáteve azt, hogy a bordói por oldatának elkészítéséhez szakértelem nem kell s így ez a legegyszerűbb munkásra is rábízható, amellet, hogy az oldat elkészítése csak néhány percet vesz igénybe, ezek oly előnyök, melyek főleg szeszélyes időjárás esetén megbecsülhetetlen szolgáltatást tesznek.

A váltóhamisítók. A pénzüntézetek nem tudnak elég elővigyázók lenni váltóhitelezés körül. A hamis váltók napirenden vannak. De nem csak a váltókat, hanem a községi bizonyítványokat is hamisítják. Emeltettük, hogy ily módon egy egész szövetséget működött s szedte fel a pénzt, hamis váltókra. A csendőrség felderítette az egész bünszövetséget, Gaál László, Bedő József, Palos Péter, Horváth Vendel Náprátfá község címére peesétet készítették s ezzel községi bizonyítványokat hamisítottak, amelyekben igazolva volt a váltó kölesönért járók vagyoni állapota. A bizonyítványokban és váltókon rendszeresen elhalt emberek nevei szerepeltek. A hamisítókat már letartóztatták, de a vizsgálat még tovább folyik, mert az a gyanu merült fel, hogy a banda működési köre több községre és több pénzüntézetre kiterjed.

Végén csattan az ostor. Nemrég a vidéken megbalt egy jómódu polgár, aki örököséről egyformán, igazságosan gondoskodott. A hagyaték átvételénél a nagy pénzes vasszekrényben négy osztálysorsjegyet is találtak, a melyekről az örök-hagyó végrendeletében nem intézkedett. A jómódu rokonok elhatározták, hogy ezeket egy távoli szegény rokonuknak ajándékozzák oly célból, hogy tegye pénzzé a sorsjegyeket. A szegény rokon azonban nem adta el ezeket, hanem tovább játszott a sorsjegyekkel. És bizalmát meg is jutalmazta a sors, mert már egy hét mulva a szerencsés Török bankházban Budapesten egy nagy főnyeremény jutott osztályrészül. Amidőn a vagyonos rokonok ezt megtudták, megnyúlt az arcuk, azonban a derék ember a méltányosság álláspontjára helyezkedett és a nagy összeget megosztotta rokonaival. Ily nemesen gondolkozó ember mai napság ritkán található.

Ellopták a pénzt. Timár József petőhenyei lakos városunkba igyekezett, hogy itt egyet-mást vásároljon. Amint utközben bandukolt, egy ismeretlen emberrel találkozott, aki hamarosan megbarátkozott vele. Mire Zalaegerszegre érkeztek, barátságuk egészen megnövekedett. Itt az ismeretlen addig settenkedett Timár körül, amíg sikerült ennek 34 koronával megterhelt pénzes-tárcáját megkaparintania, azután pedig sietve eltávozott. Károsult panaszára a rendőrség meg-

indította ugyan a nyomozást, de a tolvajt nem lehetett kézrekeríteni.

Összeesett az utcán. Egy elegánsan öltözött ur sétált a minap a »Kossuth Lajos« utcán. Legujabb divatu öltözete, fényes cilindere, ezüst fogantus botja s simára fényezett magas sarku cipője méltó feltűnést keltett a járó-kelő közönség soraiban. Hirtelen nagy zaj és láрма keletkezett a publikum közt a miatt, hogy az elegáns ur az utcán összeesett. Sokan siettek segítségére, vízzel locsolták s magához térve arra kérte a körül állókat, hogy hozzon valaki egy darab ananász kenyeret Graner Izidor jónevű pékműhelyéből, a mit meg is tettek és nyomban helyreállt az egészsége.

A babona. Móritz György, Molnár Sándor, Kőműves József és Baraga Gyula együtt mulattak egyik kis koresmában. Beszéd közben szóba jött, hogy a péntek szerencsétlen nap. A társaság nem értett egyet ebben a világra szóló kérdésben, mert úgy vélte egy része, hogy péntek semmiben sem különbözik a hét más napjától. A másik párt ennek ellenkezőjét állította, azt t. i. hogy a péntek igen is szerencsétlen nap, a melyen új munkát kezdeni, utra menni stb. nem szabad. Miután ezt a fogas kérdést szóval elintézni nem tudták, jobb ügyhöz méltó hévvel kézzelfogható módon botokkal kezdtek argumentálni s ennek folyamán alaposan elverték egymást s a közbelépő rendőrt is bántalmazták.

A japánok hadi szerencséje fényes példával szolgál a bámuló világnak arra nézve, hogy a kitarás erénye esodákat képes művelni. A világtörténelemben eddig példátlanul álló győzelmek csak annak a szívós, a végsőig megfeszített kitarásnak az eredményei, melyekről e hősiés nemzet oly fényes tanúságot tesz. De talán leginkább szükségünk van a kitarásra a szerencse ostromlásánál. Fortuna istenasszony sokszor hosszabb időn át kacérkodik, míg a kiválasztottra veti mosolyát. Különösen tapasztalhatjuk ezt az osztálysorsjátéknál és a szerencse által kedvelt Gaedicke-bankház Budapesten számos ügyfelének jutott kitarás jutalmául nagy összegű nyeremény. A most lezajlott főhuzásnál egész esomó főnyeremény esett ezen bankház által eladott sorsjegyekre, mely kiváló szerencséséről már régóta közismert.

Szünidei továbbképző tanfolyam. Minthogy a f. iskolaév szünidejében az állami tanítóképző intézeti gyakorló iskolai tanítók és tanítónők a részükre rendezendő tanfolyamon a fővárosban fognak idézni, ezen körülményből folyólag az idén nem rendeztek a vidéki állami képző intézeteknél elemi népiskolai tanítói és tanítónői továbbképző tanfolyamokat. Ilyen tanfolyamok ezen évben esakis a székesfővárosban fognak megtartatni; még pedig tanítók számára a Paedagógiumban *kettő*; tanítónők részére a II. ker. áll. tanítónőképző intézetben *egy*. A tanfolyamok 3 hétre terjednek és június hó 26-án fognak megnyitvatni. Mindegyik tanfolyamra 60 hallgató vétetik fel, kik közül negyven-negyven ingyen ellátás (lakás élelmezés) kedvezményében és 30 (harminc) kor. pénzsegélyben részesül; a többi pedig ingyen lakás mellett a tanfolyam egész idejére 25 kor. díjert nyerhet élelmezést. Felvételért pályázhatik minden alkalmazásban levő okleveles tanító és tanítónő bármilyen *jellegű iskolánál működik is*. A bélyegtelen kérvények az illető kir. tanfelügyelői hivatal utján nyujtandók be, a mely tankerületben a folyamodó működik. Pályázati határidő május hó 25.

Időjárás. A hét elején a levegő éjszaki szellel erősen lehült, úgy hogy fagytól lehetett tartani. Két ízben kevés eső esett, később felmelegedett. A föld teljesen ki van száradva s minden termény sinyli a szárazságot. Tegnap este felé megereedt az eső.

Érdekes megfigyelni, hogy a közönség mily bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt. Ez magyarázatot talál abban, hogy úgy a sorsjegyek kiboocsátásánál, mint a huzásoknál, a m.

Bérmálási újdonságok:

Dísz zsinórok
és szalagok!

WEINBERGER HERMAN és FIA

női felöltők és divatkelmék áruháza Zalaegerszegen.

Selymek és
gázcsipkék!

Pouplin, Creppe, Ettamin és selyemfényű luszterek, sima francia és üveg batisztok minden színben. Selymek, Krisztalin, Ponget, Meszálin, Lujzin minden színben a legnagyobb választékban nálunk kapható.

kir. kormány gyakorolja az ellenőrzését. Oly sok ember jutott már sorsjegy által nagy vagyonhoz, hogy jó szolgálatot vélünk tenni, amidőn t. olvasóinknak ajánljuk, hogy a lapunk mai mindenegyes számához csatolt Kiss Károly és társa-féle színes mellékleteiből egy szerencse számot válasszanak. Könnyen megtörténhetik, hogy ez a véletlen a legközelebbi húzáson már reményét megvalósítja. Most is e bankház (Bpest. Erzsébet-körút 19) szerencsés vevői nyerték a 600.000 koronás főnyereményt ezuttal már harmadszor, tehát mégis igaz: Kiss szerencséje Nagy.

ismét a bicska. Hanák Szabó József és Deák József 18 éves legény folyó hó 6-án bort szállítottak a Szentgyörgy hegyről Tapolezára. Szokás szerint a hegyen annyit ittak, hogy jókedvre gerjedtek. Utközben feltámadt bennük a harcias kedv, szóváltásba keveredtek, miközben Deák megtámadta Hanákot és egy ruddal verni kezdte, mire Hanák Szabó József kést rántott és Deák Józsefet mellbe szúrta. Deák néhány órai kínlás után meghalt. A véres harcban mindegyik sebet kapott. Szabót letartóztatták. A kihallgatás fogja kideríteni, hogy mennyiben vétkes, mert ugyilátszik önvédelemből szúrta meg Deákot.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékot hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatul olyan víz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomorban megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongos. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, minthogy szénasavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomorvedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik. A mohai Ágnesviz fogyasztását különben és főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnesforrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes víz mérszartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes forrás különösen olcsón kapható.

Minden háziasszony
büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle

Kneipp-malata kávé

egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat
kérjük a **KATHREINER**
névvel.

Ung. 1b. 1905.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-191	Kor.-18
búza		8.90	—
rozsa		7.60	—
árpa		7.25	—
zab		7.25	—
tengeri		8	—
burgonya		—	—
bükköny		—	—
lóher		—	—
tarkabab		—	—
fehérbab		—	—

Blúz-elyem 60 kr.-tól 11 ffr 35 kr.-ig
meterje — legújabb ujdonság,
bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva.
Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg** selyemgyára Zürichben.

Nyilt-tér.*)

**A legjobb
alpesi tejet tartalmazza.**

NESTLE Legtökéletesebb
gyermekliszt lúpszer csecsemők
részére.

Kísérleti czélokra fél dobozok á 1 Korona.
A tisztelt szülésznek proba dobozok és röpiratok ingyen
rendelkezésre állnak a **NERUDA NANDORNÁL** fele
főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénasavas** ásványvíz erre a legmegbízhatóbb óvószert. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES

forrás, mint természetes szénasavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyvíz; dús szénasav tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva kitűnő szert a legkülönbözőbb gyomor-, légző és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha gyomor-, bél- és légzőszervi szabadulni akarunk. Dr. Kétyl.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha a vesébaj gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára mástélliterésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénasavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olesóbban adja, hogy az Ágnes forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: **Gyarmati Vilmos** urnál
Zalaegerszegen.

Ugyanitt ingyen kapható az Ágnes forrás díszes kivitelű ismertető füzet.

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVÍZ

legjobb hajtoszer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Köszvény- és reumabetegeknek,

kik ezen betegségektől alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható eléggé a valódi Wilhelm-féle köszvény és rheuma elleni vértisztító tea; készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbournei kiállításokon a legmagasabb díjjal és arany éremmel lett kitüntetve. Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchenben (Alsó-Ausztria) valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriakban.

1 csomag 4 korona a raktárból, 1 posta küldemény 15 csomag 24 korona bérmentve az Osztrák-Magyar Monarchia posta állomására.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társ szerkesztő: Udvardy Ignác.

**Görcs csillapító
szélhajtó**

Hódony- csöppök

étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszert.

Egy üveg ára 1 K.

Két üvegnél kevesebb (2 K 50 fillér utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárban
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

**Jónak, a jobb
az ellensége.**

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vízson és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonatot,

„Asszonydicséret”

védjeggyel,

a ruha beáztatására.

Előnyök:

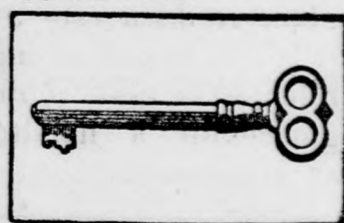
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélküldözhetetlenné válik minden háztasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrészeketől mentes.

..... Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Hirdetmény.

Az alább megnevezett állomásokon elhelyezett m. kir. honvédségek részére szükséges élelmiszer, zab, széna, szalma, tűzifa és kőszén szállításának biztosítása tárgyában.

Évi szükséglet 1906 január 1-től 1906. december 31-ig, illetőleg széna, szalma és tüzelő anyagnál 1905 szeptember 1-től 1906. augusztus 31-ig:
Székesfehérvárott 113.000 adag kenyér (à 840 gr.), 736 mm. zab, 600 mm. széna, 370 mm. alomszalma, 180 mm. ágyszalma, 657 köbm. tűzifa, 275 mm. szén; **Veszprémben** 102.000 adag kenyér, 245 mm. zab, 204 mm. széna, 122 mm. alomszalma, 135 mm. ágyszalma, 544 köbm. tűzifa; **Sopronban** 113.000 adag kenyér, 490 mm. zab, 388 mm. széna, 245 mm. alomszalma 170 mm. ágyszalma, 125 köbm. tűzifa; **Kőszegen** 42.000 adag kenyér, 123 mm. zab, 102 mm. széna, 61 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma, 138 köbm. tűzifa; **Pécsen** 201.000 adag kenyér, 4300 mm. zab, 3480 mm. széna, 2146 mm. alomszalma, 270 mm. ágyszalma, 924 köbm. tűzifa, 870 mm. szén; **Kaposvárott** 110.000 adag kenyér, 245 mm. zab, 204 mm. széna, 122 mm. alomszalma, 135 mm. ágyszalma, 375 köbm. tűzifa; **Nagykanizsán** 110.000 adag kenyér, 365 mm. zab, 286 mm. széna, 183 mm. alomszalma, 150 mm. ágyszalma, 795 köbm. tűzifa; **Körmen- den** 66.000 adag kenyér, 123 mm. zab, 102 mm. széna 61 mm, alomszalma, 66 mm. ágyszalma, 285 köbm. tűzifa; **Pápán** 73.000 adag kenyér, 4140 mm. zab, 3302 mm. széna 2069 mm. alomszalma, 240 mm. ágyszalma, 327 köbm. tűzifa; **Zalaegerszegen** 62.000 adag kenyér, 3066 mm. zab, 2514 mm. széna, 1533 mm. alomszalma, 180 mm. ágyszalma, 176 köbm. tűzifa; **Keszthelyen** 60.000 adag kenyér, 2990 mm. zab, 2412 mm. széna, 1495 mm. alomszalma, 66 mm. ágyszalma, 210 köbm. tűzifa.

A kitüntetett összes széna, szalma és tüzelő anyag 1905. évi július hóban, a kenyér és zab pedig 1905. évi október hóban fog nyilvános írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján, az esetben biztosíthatni, ha más közvetlen beszerzési mód mellett a szükséglet fedezése elébb elérhető nem volna.

A termelők (gazdák) mezőgazdasági egyesületek és szövetkezeti raktárak a fenti szükségletek szállítására vonatkozó ajánlataikat a nyilvános versenytárgyalás előtt és pedig a széna, alom és ágyszalmára nézve 1905. évi június hó 1-től június hó 15-éig; a tüzelőanyagra nézve 1905. évi június hó 15-éig és a kenyér, továbbá zabra nézve 1905. augusztus hó 15-től 1905 szeptember hó 15-éig terjedő időben közvetlenül »ajánlati jelzésű zárt borítékban az V. honvédkerületi parancsnoksághoz nyújtandók be.

Előnyös az ajánlatokat a kitűzött határidők első napjaiban benyújtani.

Termelők által csak saját termésű cikkek szolgáltatathatók ki, ilyenek helyett vásárolt áru csak kivételesen azon esetben szállítható, ha saját termésű cikkek külső a termelő által el nem háríthatott, befolyások következtében szállítani lehetetlenné vált.

Az ajánlat mellett igazolandó a saját termésű mennyisége, a termények termelési területének nagysága továbbá kimutatandó, vajjon az ajánlattevő annak az ingatlannak, melynek terményeit felajánlja, tulajdonosa vagy bérlejtője-e, végül hogy az ajánlattevő, mint bejegyzett terménykereskedő, egyúttal gabona kereskedést iparszerűleg űz-e?

Ezen bizonyítványok, a község előjáráságok, — városokban a rendőrkapitányok által bélyeg mentesen állítandók ki és az illető mezőgazdasági egyesületek által — a szántó vagy rét holdankénti hozamának megjelölése mellett, megerősítendő.

Községek és mezőgazdasági egyesületek — szövetkezetek részéről az ajánlatokhoz ily bizonyítványok nem esatolandók, azonban a nevükben ajánlatot tevők igazolni tartoznak, hogy az ajánlat megtételére és a tárgyalások folytatására felhatalmazva vannak.

14 nappal rövidebb szavatolási határidő az ajánlattevők által ne köthessék ki, 8 nappal rövidebb szavatolási határidőt kikötő ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Mezőgazdasági egyesületek, és egyes mezőgazdák, valamint községek azon szállításokra nézve melyeket saját erejükből (termesztményeikből, készítményeikből) ellátni képesek, bánatpénz és óvadék letétele alól fel vannak mentve.

Termelők és községek nyilvános versenytár-

gyalásoknál, ha ajánlataik minőség és ár tekintetében egyébként egyenlők más pályázókkal szemben előnyben részesíttetnek.

A szállítandó cikkeknek legalább társzerű minőségűeknek kell lenniök. Az erre vonatkozó követelményeket, valamint a szállítási ügyekre vonatkozó feltételeket tartalmazó „Szállítási feltételek füzet” minden gazdasági egyesület, valamint honvédelmi parancsnokságnál betekinthező és ezen kerületi parancsnokságnál 17 fillérért meg is szerezhető.

A szállító raktárak a laktanyától illetőleg a szükségleti helyektől 1-9 kilométernél távolabb ne legyenek, és ha ezen távolság nagyobb a bérlő köteles az összes, cikkekét költségmentesen a laktanyába illetőleg a szükségleti helyekre elfuvarozni.

Pécs, Keszthely, Pápa és Zalaegerszeg állomásokon a bérlő alótáp cikkekét még az esetben is költségmentesen tartozik a laktanyába a egyéb szükségleti helyekre elfuvarozni, ha ezek a bérlő raktárához 1-9 kilométernél közelebb fekszenének. Ha tehát erre vállalkozni nem akar ennek ajánlatában — az esetleg külön igényelt fuvardíj kitüntetésével — határozott kifejezést kell adnia, mert ellenesben az vélelmeztetik, hogy a fuvardíj a felajánlott árban már befoglaltatik külön fuvardíjra igényt nem támaszthat.

Székesfehérvár 1905 évi május hó 4-én.

M. kir. székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnokság.

A pörzombati tejszövetkezet 1904 évi zár- számadata mérlegszámla.

Vagyon:	
Készpénz készlet	589 K 96 f.
Követelések tagok irányában	234 » 33 »
Számla követelések	91 » 35 »
Részvénytőke (leltári berendezés)	800 » — »
Veszteség	368 » 49 »
Teher:	
Részvénytőke (leltári berendezés)	800 K — f.
Alaptőke	103 » — »
Tartalékalap	14 » 07 »
Tagok követelése	896 » 08 »
Számla tartozások	29 » 94 »
Veszteség áthozat 1903 évről	241 » 04 »
Egyenleg:	2084 K 13 f.

Pörzombat, 1905 január 1-én.
 Szabó János sk., Szabó Döme sk., Mohaupt Oszvald sk.,
 ig. tag. ig. eln. ig. tag.

Fenti mérleg-számla a könyvekkel összehasonlítva, tételről-tételre megegyezőnek találtatott.

Fentős István sk., Sanveber József sk., Kászlai András sk.,
 f. b. t. f. b. t. f. b. t.

Az 1904 évben kilépet 5 tag 12 üzletrésszel, maradt 29 tag 81 üzletrésszel.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
 hárneves
 valódi szepességi

lenvászon és damasztáru

minden nagyobb üzletben kapható.
 A késmárki gyár bejegyzett védjegye:

Késmárki gyártmány csak az, mely ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arckenőcs
 és eszéki
SZALVATOR-
 szappan
 eltávolítja a szeplőt,
 májfoltot és a bőr
 összes tisztátlan-
 ságát.

Valódi csakis a
DIENES J. C.

Salvator gyógytárából
 Eszéken felsőváros.
 1 tégely eszéki arckenőcs . 1 K 70 f.
 1 db Salvator szappan . . 1 K — f.
 1 tégely kézi pászta ára . 1 K 20 f.
 1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.

Figyelmeztetés.
 Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkat-
 részekről és megfelelnek tökéletesen a 71012.
 sz. b. m. rendeletnek.
 Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg be-
 iktatott védjeggyel el vannak látva és kérik
 a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki ke-
 nőcsöt és szappant kérni és elfogadni.
 Főraktár Budapest: **Török József úr** gyógyszer-tárában
 VI. Király-utca 12. sz.

Ad. 896/kg. 905.

Pályázati hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. városnál megüresedett s Zalavármegye főispánjának kinevezése folytán betöltendő

rendőrkapitányi állásra

pályázatot hirdetek.

1. A rendőrkapitány javadalmazása: 2000 (kétezer) korona évi fizetés, 5% ötödéves korpótlék, 400 (négy száz) korona évi lakbér és 200 (kétszáz) korona évi egyenruha illetmény.

2. Pályázni szándékozók tartoznak életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat, valamint képzettségüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt s méltóságos Hertelendy Ferenc Zalavármegye főispánjához címzett kérvényüket legkésőbb 1905. május 15-ik napjának délutáni 4 órájáig Zalaegerszeg város polgármesteri iktató hivatalába benyújtani. Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Zalaegerszeg, 1905. április 27-én. Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Németh Elek
 h. polgármester.

Mi a szösz? ... A papa megengedte, hiszen

Jacobi-féle antinikotin —cigarettafüvegy.

Gyár: Bécs, Piaristengasse.

10 ezer

akác szőlőkaró

jutányos áron eladó

Faragó Béla

cs. és kir. udvari szállítónál

ZALAEGRSZEGEN.

Meghívó.

A pörszombati tejszövetkezet f. évi május hó 20-án d. u. 2 órakor tartandó

III. rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése.
 2. Az 1904. évi zárszámadás és mérleg bemutatása.
 3. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 4. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
 5. A szövetkezet feloszlata a felszámoló bizottság megválasztása.
- Pörszombat, 1905. május hó 8.

Az igazgatóság.

1428/905. számhoz.

Hirdetmény.

Zalavármegye alispánja az 1905 évi május hó 3-án kelt 8207. sz. rendeletével a tvh. utkaparók részére szükséges utiszerek szállításának biztosítását 2448 K 50 f erejéig engedélyezte.

A fentemlített szállítás biztosítása céljából az 1905 évi május hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhívattak, hogy a fentebbi szállítás elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt. az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántópenz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Zalaegerszegen, 1905. május hó 8-án.

A zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

A XVI-ik magy. kir. szab. osztályosorsjáték nyereményeinek sorozata.

1100,000 sorsj. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió kor.

1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000
1 »	200000
2 »	100000
1 »	90000
2 »	80000
1 »	70000
2 »	60000
1 »	50000
1 »	40000
5 »	30000
3 »	25000
8 »	20000
8 »	15000
36 »	10000
67 »	5000
3 »	3000
437 »	2000
803 »	1000
1528 »	500
140 »	300
34450 »	200
4850 »	170
4850 »	130
100 »	100
4350 »	80
3350 »	40

55000 ar. és jut. 14,459.000
összeben

Felhívás

a XVI-ik

magyar királyi szab. osztályosorsjátékhoz.

Az első huzás már

1905. május 25. és 26. lesz.

az első osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. — Becses megrendelését sziveskedjek mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.
bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencséje óriási!

Rövid időn belül

15 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000	kor.	$\frac{2}{2}$	62551	szám
400000	»	$\frac{1}{4}$	11119	»
400000	»	$\frac{1}{4}$	28916	»
400000	»	$\frac{8}{8}$	33464	»
100000	»	$\frac{1}{4}$	42758	»
100000	»	$\frac{2}{2}$	49878	»
100000	»	$\frac{1}{4}$	87991	»
70000	»	$\frac{1}{1}$	60912	»
60000	»	$\frac{8}{8}$	17357	»
60000	»	$\frac{8}{8}$	78863	»
60000	»	$\frac{1}{4}$	82528	»
60000	»	$\frac{2}{2}$	97263	»
30000	»	$\frac{8}{8}$	6920	»
30000	»	$\frac{8}{8}$	38691	»
30000	»	$\frac{8}{8}$	90964	»
25000	»	$\frac{1}{4}$	23481	»
25000	»	$\frac{2}{2}$	30049	»
25000	»	$\frac{1}{4}$	44411	»
25000	»	$\frac{1}{4}$	87851	»
20000	»	$\frac{1}{4}$	14674	»
20000	»	$\frac{1}{4}$	28950	»
20000	»	$\frac{8}{8}$	33402	»
20000	»	$\frac{8}{8}$	35862	»
20000	»	$\frac{1}{4}$	44410	»
20000	»	$\frac{1}{4}$	55566	»
20000	»	$\frac{1}{1}$	60781	»
20000	»	$\frac{8}{8}$	78848	»
20000	»	$\frac{1}{4}$	88874	»
15000	»	$\frac{1}{1}$	31121	»
15000	»	$\frac{1}{4}$	57734	»
15000	»	$\frac{2}{2}$	77950	»
15000	»	$\frac{1}{4}$	82506	»

Versenyképes olcsó árak.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, miszerint Weinberger Hermán és fia cég üzletéből 27 évi működésem után távoztam és helyben a Főtéren — a volt Ragendorfer-féle üzlethelyiségben — egy a mai kor és igényeinek teljesen megfelelő

női divat és díszműáru üzletet nyitottam.

Amidőn az eddig irántam tanúsított eddigi szives bizalomért hálás köszönetet mondok, kérem, hogy azt a jövőben is részemre fenntartai sziveskedjék. Én törekedni fogok olcsó, szolid és lelkiismeretes kiszolgálás által a n. é. közönség teljes megelégedését magamnak kivívni.

Raktáron tartok női divatkelméket, összes bélés árúkat, ruha kellékeket, mindenféle díszeket, selymeket, bársonyokat, kész bluzokat, alsószőknyákat, eső- és napernyőket, keztyűket, derék-fűzőket és fátlyolt a legjutányosabb árakért.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

RADÓ HENRIK.

Bérmálásra a legrjobb szövöttek, batisztok, csipkék, szalagok, a legjutányosabb árakért nálam kaphatók.

Magas árak kizárva.

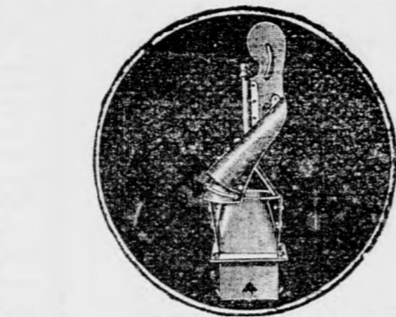
Udonságok naponta érkeznek.

Elvém: kevés haszon, nagy forgalom.

Deszka és léckereskedés.

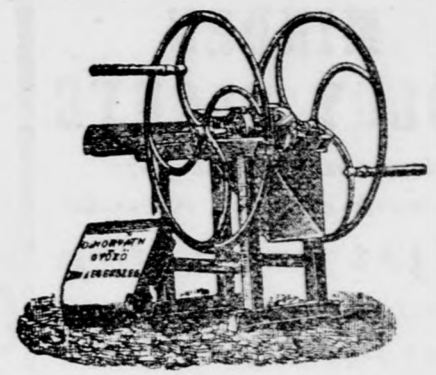

Gazdasági és háztartási cikkek.

Minden kemény jó, ha e John-féle kéménytoldót használjuk.

Vas- és fűszerkereskedésemet **deszka és léckereskedéssel** kibővítettem és egyéb építkezési anyagokból, vízhatlan cemenetek, elszigetelő lemezek, faszindely, menyezethez nádfonat, John-féle kéménytoldók, kátrányok, épületvasalások és festékárúkból állandó nagy raktárt tartok.

Tűzhelyek, gazdasági gépek.

D. Horváth Győző

az „arany kasza”-hoz címzett

vas-, fűszer- és deszka kereskedése

Zalaegerszegen.

Megbízható gazdasági és konyhakerti magvak.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kéveketőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kéveketőfonál gyártmányai. Amerikai tárcás boronák, rugós boronák, cultivátorek, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. Felvilágosításokkal készséggel szolgálok.

A legjobb harisnyákat

(nem gyáriakat) többé nem a templomalja-utcában készítik, mert május elseje óta az Eötvös-utcában, a Zalavármegyei Takarékpénztár mellett lakom.

Mint hogy **kötődémet** finom vékony-szálu munkák számára **ismét két új gappal** egészítettem ki, ennél fogva minden képzelhető, a kötés szakmájába vágó munkákat elvállalok és igyekezni fogok a n. é. közönség becses bizalmát továbbra is megtartani. Fejleléseket elfogadok.

Hofman Ida.

Alkalmi vétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy

az Arany Bárány szállodában volt összes

berendezési ingóságaimat

ugymint: **vendéglői, korcsmai, kávéházi és szoba berendezési butoraimat**

darabonkint is

szabadkézből eladom.

Friedrich Márkus

Zalaegerszegen, Uri-utca 12. sz.

<p>Oicsóság! Leikiismeretesség!</p>	<p>Saját érdekében hirdesse ki a LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által. Budapest, Erzsébet-körút 54.</p>	<p>Szakavatottsági Pontosság!</p>	
<p>MINDEN HÖLGY ELŐNYE</p> <p>olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodik.</p> <p>Saját érdekében kérje ezért dustartalmu mint a-gyűjteményünket, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a WIENER MODEN UNION Bécs, I., Schottenring 10</p>	<p>VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.</p> <p>Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban. Póston küldi. KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Mátyás-ter.</p>	<p>SZIMON ISTVÁN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ</p> <p>MINDENÜTT KAPHATÓ</p>	<p>Szőnyegeket takarók függönyök bútorszőveket csipkefüggönyöket</p> <p>S. SCHEIN os. és kir. udv. szál. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dústartalmú képes ARJEGYZÉK ingyen és bérmentve.</p>
	<p>Császárfürdő téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. 200 kényelmes lakosztobával. A leghatásosabb kezelés. Prospektus kivanatraingyen és bérmentve.</p>		<p>Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene HAJFESTŐ-SZERREL</p>

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, leghatásosabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

"SMITH PREMIER"

képviselek keresetnek.

"SMITH PREMIER N° 5"

kepes árjegyzék ingyen.

AVILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE

GRAND PRIX PARIS 1900

BUDAPEST ANDRÁSSY UJJA

Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol

BALASSA FÉLE UGORKATEL

használata által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.

Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész Bpest-Erzsébetfalva.

Dr. Kovács közpasztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1 20. Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA

Szállósk: SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejlebb kizolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.

Katzer szörmeárui az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE

NAGY

1000.000 VÁSÁROLJON A KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYEIT

KISS KÁROLY ÉS TÁRSÁ

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 12.

SZAKVÉLEMÉNY.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélsatorna hurutos bántalmainál, ugy-szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségből eredő májbajok ellen. A „Siculia“-forrás belső használatának furdessal való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges esetében, valamint a gümös-görvényes nyirkmirigy dagadtok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, lélektanász, tag. a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.

Székhely: a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár. t. MÁLNÁSFÜRDŐN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapesten: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. **Árpád** RAJZ-ESZKÖZ.

az összes közép-iskolákban a legjobban be-vált **MAGYAR KÖRZŐ**

MINDENÜTT KAPHATÓ.

A szőlő **peronoszporája** ellen való védekezés általános elismert legjobb anyaga **Dr. ASCHENBRANDT-féle BORDÓI-POR.**

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm 68 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsákokban 72 fillér, valamint 2 kilogrammos dobozokban a klg. 73 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítás gyorsabb, a levéihez jobban tapad, mint a rézgálic, a permetezőit sohasem dugítja.

A magyarvári magy. kir. gazdasági akadémia növény-életani állomása kiserletének fénys eredménye, a leg-kitűnőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul meg-küldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabona-csávázásra és baromfióvak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” Budapest, V. Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszeg. Gazdasági közvetítő irodában Nagykanizsa (Sugár-ut 18.)

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntöde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kiténő szerkezetű Benzin- és szívó- gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítészeti: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselesége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Szőlőlugast

ültessük minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legeskelebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, a nélkül hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladátsabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol gazdaság alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelleki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, Biharm.

Somatose
aldidató húsfehérny
a hús tápanyagát tartal-
mazza (tojásfehérny és
só) maján-m ízűen,
hőnyen oldható por-
alakban,
a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban
viszamaradt anyagoknak,
malistagoknak, idegbele-
geknek, gyomorboté-
nek, gyermekgyógyász-
angol kóiban szenvedő
gyermeknek, gyógyulók-
nak stb., stb.,

Vas-Somatose
alakjában különösen
sápkórban
szendvedőknek orvosi-
lag ajánlva.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti osoma-
golásban valódi.

Festékgyárak ezeltől
Bayer Fr. és társa, Elberfeld.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cosaporból. Kávé tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szöbeszéde a tartózkodásról, mert csodáhatása ellenszenvenné teszi az iszákosságoknál a szeszes italt. A Cosa oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szögyen és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséséhez segített s sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.
Vágja ki ezen szölvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 f. levelezőlapok 10 fillérel bérmentesítendők.)

COSA INSTITUTE
(Dept. 217),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

ÓRIÁSI SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyere-ményt fizettünk ki nagyrebesült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a **2 legnagyobb nyereményt** és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,
a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,
továbbá **100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000,** több **15,000, 10,000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a leghözelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztály-sorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **110,000** sorsjegyre **55,000** pénznyeremény jut magyar osztálysorsjátékban ismét és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét! Mindenki kísérelje meg szerencsésjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Adam 982	Cecilia 83166	Gellért 72680	János 82967	Mano 83259	Salamon 2895
Adél 4143	Celestin 83189	Gereben 82849	Jenő 83245	Marcel 2881	Samu 7979
Adólar 12392	Dániel 2778	Gergely 83216	Jolán 2877	Margit 7280	Sandor 17763
Adolf 20422	David 5637	Geza 2797	Jónás 7260	Maria 17707	Sari 22019
Agnes 22511	Dénes 12426	Gizella 5649	Jozsa 13230	Márkus 22014	Sarolta 24029
Agoston 24242	Dezso 20983	Gusztáv 18151	József 21452	Mártha 24063	Sebestyén 24289
Aláder 28818	Domokos 23006	György 21145	Judith 23055	Márton 24274	Simon 40746
Albert 44960	Dóra 24258	Gyözö 23018	Júlika 24358	Matild 40705	Szeréna 57716
Alfréd 59119	Dorotea 29529	Gyula 24268	Kálmán 40482	Matyas 56693	Taksony 59575
Akos 72618	Edith 56310	Hedwig 28663	Karolin 56572	Melania 59564	Tamas 80973
Amália 82811	Ede 59159	Helena 56525	Károly 59565	Ményhért 80019	Taszió 84022
Ambrus 83145	Edwin 72622	Henriette 59167	Katinka 72615	Mihály 83006	Torus 83300
Andor 83505	Elek 82836	Henrik 72635	Kázmer 82960	Miklós 83273	Tibor 2898
András 990	Elemér 83164	Hermann 82954	Kelemen 83246	Miksa 2890	Tihamér 8504
Anna 4948	Emil 83220	Hermína 83217	Klára 2873	Milán 7288	Timon 18652
Antal 12417	Emma 2784	Erzsi 2790	Klotild 7266	Mór 17738	Tivadar 22927
Aranka 20593	Endre 5641	Eubert 6313	Kornél 16863	Móro 22616	Tobias 24055
Armand 22514	Erno 12433	Hugo 13154	Kornélia 22092	Nándor 24014	Urban 24295
Arnold 24248	Ernesztin 21142	Humbert 21147	Krisztof 23097	Narcisz 24279	Valeria 40789
Árpád 28828	Erwin 23007	Ibolyka 23077	Krisztina 24365	Olga 40735	Vazul 58013
Arthur 44889	Eva 24259	Iduska 24270	Lajos 40486	Olivér 57098	Vendel 59586
Aurél 59142	Erzsébet 23536	Iguác 23047	László 56678	Orbán 59566	Viktor 89974
Attila 72615	Eszter 56471	Ika 56552	Laura 59532	Oszkár 80458	Viktoria 83047
Balázs 82826	Etel 59163	Illes 59168	Lázár 73076	Otto 83008	Vilbald 83302
Bálint 83155	Eabian 72625	Ilma 72629	Lénart 82962	Odón 83281	Vilma 2900
Barnabás 83511	Felix 82837	Hona 82955	Lenke 59255	Pal 292	Vilmos 8618
Béla 2749	Ferdinánd 82215	Inre 82925	Leó 2879	Faula 7360	Vinco 18655
Benedek 5193	Ferenc 83511	Ince 2876	Leonia 7278	Petronella 17740	Virgil 22029
Bernát 12424	Flóra 2792	Ipoly 6432	Lidia 17350	Péter 22017	Zoltán 24014
Berta 20578	Francoiska 5642	Iren 13229	Lipót 23009	Piroska 24017	Zsigmond 22156
Bertalan 22523	Frida 12435	Irma 21148	Lórant 23100	Pista 24288	Zsófia 42270
Blanka 24254	Frigyes 21144	István 23092	Lothár 24373	Rafael 40742	Zsuzsanna 58021
Bodó 72618	Fulop 23009	Izabella 24354	Lorinc 40702	Regina 57286	
Bogdán 60273	Gábor 24263	Izidor 40463	Ludmilla 56687	Richard 59573	
Borbála 39145	Gabriella 29541	Iván 56556	Lutza 59566	Róbert 80639	
Boriska 72618	Gáspár 56511	Jakab 59203	Malvin 73133	Rózsika 83020	
Brunó 82834	Gedeon 59164	Janka 72644	Manfréd 82975	Rudolf 83296	

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.
Továbbá 1 jutalom 600,000, 1 nyer. 400,000, 200,000, 2 a 100,000, 1 a 90,000, 2 a 80,000, 1 a 70,000, 2 a 60,000, 1 a 50,000, 40,000, 5 a 30,000, 3 a 25,000, 8 a 20,000, 8 a 15,000, 36 a 10,000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:
1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1'50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1'50 vagy kor. 3' —
1/2 " " " 3' — " " 6' —; 1 " " " 6' — " " 12' —
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivataltal tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 25-ig
bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak és mert az I. osztályú huzás már f. é. május hó 25-én és 26-án lesz.

TÖRÖK A. és T. SA

BANKHAZA BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:
Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.
II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:
Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

Tüzifa eladás.

Alulírott gazdaság ajánlja mult évi vágásu, 120 cm. magas

ölfáját

nagyban és kicsinyben a következő árban:

Bükk hasáb öle . . 14.— korona.
 > dorong > . . 12.— >
Cser hasáb > . . 12.— >
 > dorong > . . 10.— >

Tüzifára való megrendelések a jövő idényre bármily mennyiségre elfogadtatnak.

Ugyanott 2900 t. m³

tölgy-műfa eladó.

Ifj. Eitner Sándor

salomvári gazdasága.

Vedjegy: „Horgony”.
A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller
 podéka
 egy régiónak bizonyult házaszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Kórszűrésnél, csúszás és meghúléskor, bedörzölésépen használva.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
 vásárlásakor óvatosságot legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cégjegyzékével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és üvegván minden gyógyszerárban kapható.
 Forrást: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
 Richter gyógyszerára az „Arany Árszínház”, Prágában, Előbirtoktrancse 5 neu. Mindennapi ártéküldés

Anyák figyelmébe!

Egy kitűnő minőségű gyermek kötött patent harisnyát hozok forgalomba

„Takarék harisnya”

néven; gyémánt fekete színben, melyet eddig soha nem létezett olcsó árban árusítok el; egy pár az $\frac{1}{21}$ $\frac{3}{24}$ $\frac{3}{27}$ $\frac{4}{30}$ $\frac{5}{33}$ $\frac{6}{36}$ $\frac{7}{39}$ $\frac{8}{42}$ $\frac{9}{45}$ $\frac{10}{48}$ krajcár, tessék mindenkinek saját érdekében **próba rendelést tenni.**

Azonkívül óriási választékom van divatos női- és férfi harisnyákban, gallérok, kézelők és ingekben, ugyszintén minden fajta csipke s ruha díszekben, legújabbán **férfi kalap s gyermek cipőkben.**

Vidéki megrendelések pontosan s gyorsan eszközöltetnek.

Szíves pártfogást kér

Deutsch Herman

a központi áruház tulajdonosa.

Ikt. 4637. 1905.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, miszerint a dunántuli helyiérdekű vasut esáktornyai vonala számára az alább megnevezett határookban kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Pakod, Szeptek és Pókafa községekre nézve **1905 évi május hó 27-én délelőtti 10 óra:** Szeptek állomásra; Ollár és Zalaszentiván községekre nézve **1905 évi május 29-én délelőtti 10 óra:** Zalaszentiván állomásra; Bak és Baktüttös községekre nézve **1905 évi május hó 30-án délelőtti 10 óra** Bak állomásra.

Az érdekeltek felhívatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, egy a feljegyzett szolgálmal s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhívatnak mindazok, a kik a fennebbi határookban a fent nevezett vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kített kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak; ezeket **1905 évi június hó 21-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthető.

Kelt Zalaegerszegen, 1905. április 27-én.

Rulich, kir. tszéki bíró.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Unger Antal könyvnyomdájába.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Kiskoru Fabianics Ernő tulajdonát képező orbányosfai birtok Zala-megye árvaszékének 16593/a. 1905. számú véghatározata folytán **1905. évi május hó 26-án d. e. 9 órakor** a helyszínen — **Orbányosfán** (Zalamegye, pacsai járás, u. p. Nagykapornak, vasuti állomás Szeptek) 10 évi időtartamra

haszonbérbe adatik.

A haszonbérlet kezdődik 1905. évi szeptember hó 1-én.

A birtok mintegy 200 magyar hold szántóföld és rétből áll.

A birtokon modern berendezésű **nagy urilak** (9 szoba, fürdőszoba, az egész kastélyban vízvezeték), **park**, jó karban levő és kellő mennyiségű gazdasági épület van.

Kikiáltási ár 2000 K, amelynek 10%-a az árverés megkezdése előtt bántapénz gyanánt leteendő.

A részletes feltételek Czebe Károly megyei árvaszéki ülnök hivatalos helyiségében (Zalaegerszeg, vármegyeház, vagy nálam — Rád, Zalamegye, u. p. Nagykapornak) — megtekinthetők. Levélbeli megkeresésekre felvilágosítás kapható.

Levélbeli megkeresésre Orbányosfa községtől mintegy $\frac{3}{4}$ órányira fekvő Szeptek vasuti állomásra kocsit küldök.

A birtokon levő élő és holt felszerelés a haszonbérlet által megegyezés esetén átvehető; az esetleg át nem vett ingóság szintén eladatik.

Rád, 1905. május 3-án.

Tánczos Lajos

gyám,

Rád, u. p. Nagykapornak.